

# Slivniški pogledi

| maj 2019 | letnik 5 | številka 52 |



OBČINA  
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec  
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane  
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru  
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osrednek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica  
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo  
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno



- 3 Uvodnik
- 4 Intervju

### Darja Štefančič



- 7 Izpostavljam
- 8 Iz občinske hiše
- 10 Aktualno
- 12 Gospodarstvo
- 14 Utrip
- 15 Ljudje med nami

### Barbara Lah



**Slivniški pogledi** – glasilo Občine Cerknica  
**Izdaja:** Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.  
**Fotografija na naslovnici:** 1. maj, fotograf: Ljubo Vukelič  
**Izid:** vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.  
**Cena:** 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.  
**Odgovorna urednica:** Maruša Opeka  
**Uredniški odbor:** Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič  
**Urednik fotografije:** Ljubo Vukelič  
**Lektoriranje:** Polona Otoničar Pajk

- 16 Dogaja se
- 22 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz  
**Kranjče**

- 22 Kultura in kulturniki
- 26 Stare slike
- 27 Dediščina
- 30 Šport
- 32 Mladi mladim
- 35 Obveščamo
- 38 Komunalna Cerknica
- 39 EnSvet Cerknica svetuje
- 40 Ideja za izlet
- 41 Notranjski regijski park



- 42 Razgibajmo možgane
- 40 Napovednik

**Oblikovanje:** Avrora AS, d. o. o.  
**Tisk:** Para tiskarna, d. o. o.  
**Naklada:** 4.050 izvodov  
**ISSN:** 2386-0197

- ✉ **Naslov uredništva:**  
Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica
- ✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si
- 📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

## »Ljubi maj, krasni maj, konec zime je sedaj.«



📷 Ljubo Vukelič

Ta napev so piskali v Piki Nogavički. Zanimivo, da sem si teh nekaj besed tako zapomnila. Očitno se z zimo že v otroštvu nisva razumeli. S Slivnico, o kateri piše Miha, pa zelo in verjetno moja ljubezen do suhih kraških travnikov sega skoraj do najzgodnejših spominov. V naši ogradi na vznožju Slivnice sem potrpežljivo čakala na mamo in strica, ki sta delala na njivi. Kako tudi ne, saj sem spomladi preštevala petrove stolčke in vonjala zajčke, botaniki bi rekli spomladanski svišč in žanjevec, poleti uživala v vonju sena in jeseni ob robu pobirala sirovke. Čisto drugačen svet se mi je pokazal 1. maja, saj smo Slivnico vedno zavzeli mimo Miklavove cerkvice, po vlažnem bukovem gozdu. Ni lepše zelene, kot je barva mladih bukovih listov. Seveda smo se na poti na vrh obvezno ustavili pri grahovski lovski koči in dostojno obeležili praznik dela. Ne samo z golažem in veselico. Spomnim se, da so se zaslužnim delavcem javno zahvalili in jim podelili priznanja, pa tudi knjige. Večina jih je delala na Brestu. Naši grožnji in tolažbi. Le kdo iz moje generacije ni poslušal, da bo šel na Brest »dile« zlagat, če se ne bo učil, in kdo ni računal, da ga po turbulentnem mladostništvu, če ne bo drugega, tam čaka delo? Kaj nam je ostalo? Kaj smo pustili, da nam je ostalo?

No, kakorkoli, še danes mi je v posebno veselje, ko zagledam ruševine cerkvice. Miklavž je pač darežljiv. Tisti v grapi nad Grahovim nam je že v osnovnošolskih letih ponujal skrivnost. Po izročilu naj bi tam več ljudi zasul plaz, drugi pa so nam povedali, da je tam janičar uzrl in prepoznal svojo rojstno vas – Grahovo. Raje si je zadrhl meč v srce, kot jo napadel, in vas je bila rešena. Ta motiv je nato uporabil Anton Aškerc. Tega nismo iskali na Googlu in v knjižnicah. Moja osnovna šola je dihala s svojimi vasicami. Kar naprej smo hodili okoli starejših ljudi in raziskovali naše izročilo: krajevne znamenitosti, krajevna in ledinska imena, šege in navade ob praznikih. Joj, ko bi imela takrat snemalnik! Nikjer v literaturi še nisem zasledila in tudi etnologiji, s katerimi sem se pogovarjala, ne, da bi za božič vedeževali iz ledenih rož, kakor mi je povedala sosedova Rojcava mama. Še ledene

rože ne vem, kdaj sem nazadnje videla! Učitelji so si vzeli čas, o vsem smo se pogovorili, vse osmislili, celo odigrali kakšen prizor iz preteklosti in včasih svoja raziskovanja namnožili in jih odnesli po vasi.

Ali pa, kako nas je prevzel Hribčev Gregec! Ko smo se učili o turških vpadih, in če smo bili pridni, nam ga je učiteljica brala pri spoznavanju narave in družbe. Odprtih ust smo poslušali, kako so Turki prihrumeli čez Radlek. To je bilo takrat, ko smo počasi začenjali razumeti, da tudi mi v Martinjaku, Grahovem, Žerovnici ... živimo ob Cerkniškem jezeru in da so naša Blata, na katerih smo se drsali in kosili, tudi del tega prelepega fenomena, ki je dramil in še vznemirja najvidnejše znanstvenike in najsutilnejše umetnike. V otroških glavicah je bilo Cerkniško jezero pač samo tam, kjer so ribiči pekli ribe s pregrešno dobro skorjico in kjer je bilo vode še poleti dovolj za kopanje. Stvari oziroma jezero je na svoje mesto postavila učiteljica Ivana Kranjc. Prav dobro se spominjam, kako nam je, v 3. razredu smo bili, razlagala, kakšno katastrofo bi za nas in naše vasi pomenila trajna ojezeritev Cerkniškega jezera, o kateri so takrat razpravljali. Pa ji ne bi bilo treba, tega gotovo ni imela v učnem načrtu, ampak v srcu. Včasih se o tem pogovarjam s kakšnim okoljevarstvenikom ali krasoslovcem in vsi se čudijo angažiranosti in aktualnosti šole in učiteljice. Šele danes vidim, kolikšno ljubezen do poklica, nas šolarjev in do naših krajev so nekateri učitelji imeli in kako so bili tudi aktualni in družbeno odgovorni. Danes bi rekli, da so delali s presežki, kar največkrat požene kal.

Želim si, da bi še bilo tako. In želim si, da v vsaki številki Slivniških pogledov najdete kak presežek. Složna ekipa smo, dobro se razumemo, si pomagamo, si svetujemo in se tudi pohvalimo, priznam. V vsaki številki se vsak po svojih močeh trudi za kak majhen presežek, malo dodano vrednost, zaradi česar nam je lahko skupaj lepše, zaradi katere se lahko bolj razumemo in spoštujemo. Včasih uspe, včasih ne – kar zadeva nas. Kar zadeva ljudi, o katerih pišemo, pa zmeraj. Vedno sem vesela, ne glede na to, kdo je pod člankom podpisan, da vam lahko bodisi v obsežnem intervjuju bodisi ob obisku vasice z nekaj hišami ali v mali fotovestički ponudimo prav izjemno bogastvo, ki se skriva v ljudeh med nami. Vsem, ki nas spustijo v svoj svet, sem iskreno hvaležna. Hvaležna sem tudi vsem, ki ste vzeli časopis v roke, in vam želim prijetno branje, tudi v majski številki žlahtnih misli in lepih dejanj ne manjka.

Maruša Mele Pavlin

# Darja Štefančič

**Kako že rečejo Francozi? Joie de vivre. Tako bi lahko vzkliknili ob platnih Darje Štefančič z Unca. Pa vendar je eksplozija radosti na njenih slikah prežeta s simboli in presežnostnim, ne nazadnje je slikarka tudi velika humanistka. Dama. Tom Jones bi o njej gotovo zapel: She's a Lady.**

## Z vaših platen kipijo barve in življenje. Kako preživite zimo?

Zelo težko. Včasih se primerjam z grško mitološko osebo Perzefono, ki je pol leta preživela pod zemljo in pol leta na zemlji. Poletje je tisti čas, ko pridem na svetlobo, ko živim na zemlji, na svetlobi, na toplem, zimo pa uporabim, da vse, kar se akumulira, barve in toploto, še z večjim užitkom prenesem na platno. V bistvu je ta »slaba« plat tudi stimulativna. Drugače je Notranjska, prav ta konec, kjer smo, krasna, lepa pokrajina. Notranjka sem od malega, ne pa čisto od rojstva. Pri sedmih letih smo se z družino preselili v Stari trg pri Ložu. Tam sem preživela osnovnošolska leta, celo srednjo šolo in študijska leta. No, takrat sem domov hodila ob vikendih. Med mojimi najlepšimi spomini so štiri leta, ki sem jih poleti preživela kot vodička v gradu Snežnik. Mislim, da je to zelo vplivalo na moj odnos do estetike. Podobno kot literatura, ki je tudi moja ljubezen in sem jo, ne po svoji volji, začela spoznavati zelo zgodaj. Namreč zelo slabo sem brala in so me silili čitati. Potem se je pa to razvilo v ljubezen.

## Drži, da ste najzgodnejša leta preživel v gozdu?

Drži, na Mašunu. Oče je kot mlad gozdar, ko sem imela tri leta, tam dobil službo. Živel smo v krasni hiši, ki so jo pred leti zelo lepo obnovili. Na tista leta imam izjemno žive spomine. Iz tistih let izhaja tudi moj prvi slikarski spomin. Vidim se v zimskem dnevu, pri kuhinjski mizi, prostor je zelo osvetljen od zimskega sonca in jaz v črtast zvezek s suhimi barvicami rišem rumene in rdeče trirobe in dvorobe tulipane. Pripovedujejo, da sem zaplenila vse škrniclje iz trgovine in ustvarjala.

## Ko gledam vaša dela, se mi ena zdijo kot iz Tisoč in ene noči, druga



Darja Štefančič je tudi v ateljeju obdana z drobnimi lepimi predmeti.

## si lahko predstavljam kot tapiserije in tretja kot bogate orientalske tkanine ...

Prav imate, vse to je popolnoma res. Tudi ena izmed mojih likovnih kritikark me je primerjala s Tisoč in eno nočjo. Tapiserije imajo močan vizualni in čustveni efekt. Srednjeveške tapiserije, sploh ciklus Dama s samorogom, so fantastične. Prebiral sem literaturo o

kako je stik z Orientom obarval naše kraje v srednjem veku! Kako so prišli po trgovskih poteh pisane tkanine, začimbe in slikarstvo, kar nam je dalo drugačen pogled, dalo nam je razkošje življenja. Srednjeveški človek, govorim o bogatejšem sloju, je začel spreminjati svoj dom, začela se je odprtost k barvi, k čutnemu sprejemanju.

## Vrtovi, voda, svetloba, citadelle, ki jih pogosto upodabljate, so res iz zunanjega sveta, pa vendar podoživljeni, »predelani« v vaši notranjosti?

Zunanji svet služi kot jezik za izražanje notranjega, bolj prikritega sveta, sveta podzavesti, sanjskega sveta, tudi intuitivnega sveta. S tem se veliko ukvarjam. Človeška duša je zanimivo področje, tudi z njenimi skritimi kotički. Rada se poglobljam v ljudi, ki so se ukvarjali s človeško dušo. Carla Gustava Junga izredno cenim, pa, da ne naštevam vseh, od pilsodobnih avtorjev tudi Aldousa Huxleyja in Hermanna Hesseja. Orient je hvaležna kulisa za

» Lepota ni nekaj, kar bi lahko kupili. Je nekaj, kar lahko doživiš, kar se te dotakne.«

njih, strokovno in leposlovno. Orient pa mi pomeni izvir vizualnega navdiha. Zanima me njihova umetnost, ki je specifična in drugačna, kot je umetnost tukaj. S svojo ploskovitostjo in bravuro risbe je vplivala na umetnost Evrope, tudi na tapiserije, o katerih sem govorila prej. Včasih sem raznežena ob misli,

izražanje nerazložljivih vsebin, ki pa se jih da s simboli zelo lepo zaobjeti, zlasti če imaš na drugi strani gledalca, ki bo simboliko znal razbrati. Skrbno sem izbrala simbole, ki niso preveč številni, in jih preigravam na svojih platnih. Vizualno se ponavljajo, a so vsakič drugače slikani. Zelo pazim, da ne zaidem v slikarsko rutino. Gre za tak dialog, kot je dialog samega s sabo ali pa s sočlovekom, ki v nobenem trenutku nista čisto ista.

Tudi vrt je takšen simbol. Nudi nam nek vzporedni prostor življenja. Ljudje so si jih umišljali, da so se umikali iz rutine, vsakdana, tam so pozabili na strah, razočaranja, tam so uživali v barvah, vonjavah. Simbol vrta je nasprotje realnemu svetu, ki nas obdaja in kateremu moramo po svoji najboljši možnosti streči. Tako si zagotovimo vstop v ta vrt. To je osrednji motiv. Temu rečem moja bistvena linija slikarstva. Ker so to slike, ki nastajajo po pol leta in so zahtevne tudi z vidika koncentracije, vzporedno nastajajo manjša platna, kjer se pojavljajo predvsem abstraktni motivi. So skica, vaja, premislek za določene elemente velikih slik. Slikam izključno v tehniki olja. Olje je translucenčno oziroma presojno. Ko v olju nalagaš plasti, smer čopiča ostaja sledljiva in barva je še vedno transparentna. Nato slike plastim, plasti preslikam z lazuri, s štirimi, petimi, tudi z desetimi, in s tem izzovem žarenje, tako nastanejo otoki svetlob. To ni moja slikarska skrivnost, je pa res, da v teh časih ni vsak toliko potrpežljiv, da bi se s tem ukvarjal. Mogoče tudi zato, ker ljudje rabijo slikanje kot sredstvo za preživetje in potem na ta način res ne prideš nikamor.

**Na vaši spletni strani sem brala zapis akademskega slikarja Darka Slavca. Pravi, da vaše slike odsevajo dobronamernost, torej tudi vas?**

Človek je dobronameren na več načinov. Dobronamernost je najboljša, če je pristna in se pojavi ali v direktnem stiku s človekom ali v človekovem udeleževanju. Včasih imam pomislek proti inštaliranim oblikam dobronamernosti. Če jih pogledamo z ostrim očesom, se za njimi morda skriva kaj drugega – od negotovosti do odpustkarstva. Mislim, da so ljudje, ki zmorejo v resnici blagohoten odnos do življenja, tudi

notranje pomirjeni in da v bistvu živijo v večjem skladu sami s sabo kot ljudje, ki jih obvladujeta preveliko kritikantstvo ali egocentrizem, čeprav je res, da kljub vsej dobronamernosti in razumevanju življenja prav človek, ki razmišlja, ni nikoli čisto razbremenjen in srečen. Potem pa rabi potrebo po izpovedi in jaz jo najdem v slikanju.

»Zunanji svet služi kot jezik za izražanje notranjega, bolj prikritega sveta, sveta podzavesti, sanjskega sveta, tudi intuitivnega sveta.«

**Omenili ste, da je vaša ljubezen tudi literatura.**

Srečujem se z raznorodno literaturo, zelo rada jo imam. Od klasike do modernih piscev, od slovenskih do tujih. Prebiram tudi strokovno literaturo, sploh s področja humanističnih ved. Slovenci imamo številne krasne prevode, zbirke, ki dajejo človeku užitek razmisleka. Pogosto posežem po knjigah iz zbirke Studia Humanitatis. Priporočam jih vsem. Da ne pozabim na poezijo. Srečna sem, da sem se udomačila v Knjižnici Prežihov Voranc na Viču. Ne mine teden, da ne grem v Ljubljano in se založim s knjigami.

**Lepoto iščete prav povsod.**

Lepota je do mene dobrohotna v tem smislu, da se me dotakne. Vse vrste lepote se me zelo dotaknejo. Včasih jo poskušam hvaležno nadgraditi, tako da jo prenesem v slike. Prenesem jo tudi svojim prijateljem in bližnjim, ko si izmenjujemo poglede. Lepota je nekaj, kar človeka v resnici izpolni. Ni vezana na noben material. Lepota ni nekaj, kar bi lahko kupili. Je nekaj, kar lahko doživiš, kar se te dotakne. Žal mi je ljudi, ki nimajo odprtega srca ali duha za dotik lepote.

**Vi ga imate tudi v vsakdanu.**

**Predstavljam si, da na vašem skrbno negovanem vrtu nabereite zeli, skuhate čaj in ga postrežete v izbranih skodelicah.**

Narava mi pomeni bazen za izkušnjo lepote. Na vrtu se trudim. Veliko hodim v naravo, peš. Velikokrat grem do Planinskega polja, v vsakem letnem času. Ja, nabiram zdravilna zelišča in imam nekaj pregrešnih skodelic, ki sem jih kupila namesto suvenirjev. Če pridejo gostje, včasih dobi vsak drugačno skodelico, ampak tisto res lepo.

**Ugotavljam, da vas imajo radi v Italiji. Se romanska radoživost ujame z vašimi barvami?**

Italija se je kar pojavila. Zgodila se je pred štirimi leti. Dobila sem vabilo za sodelovanje na mednarodni razstavi.



Človeka z energijo ne napolnijo le njene slike, tudi njene besede.

Tako se je začelo. Zelo intenzivno, moram reči. Prvi večji dogodek je bilo sodelovanje na razpisu in razstavi, ki mu je sledila naslednje leto, leta 2017. Kurator Enea Chersicola me je povabil, da v Teatro Piccola Fenice v Trstu sodelujem na razstavi šestih slikarjev. Vsak se je predstavljajal z desetimi velikimi platni, bila sem edina iz Slovenije. Sledile so Benetke. Tam sem v sklopu prireditve Anima Mundi sodelovala na treh razstavah. Lepo sem bila sprejeta. Moje slike so visele v prvem planu in nisem mogla verjeti, da se mi to dogaja, saj tam nisem nikogar poznala. Slike so v palači Ca'Zanardi visele v piano nobilu. Tretja italijanska razstava je bila v mali ekskluzivni galeriji The Room Contemporary Art Space



S cvetjem je povezan že prvi slikarjin spomin in vrtovi niso le na njenih platnih.

na Trgu svetega Marka v Benetkah, kjer sem se predstavljala z dvema velikima deloma. Isti prireditelj me je povabil, to je bila neke vrste nagrada, da sem z enim delom sodelovala v Kolumbiji na razstavi Alchemic body. Tako daleč je potovala slika! Konec leta 2017 je sledil mednarodni bienale sodobne umetnosti v Mantovi, nato je dvakrat prišel Rim ter jeseni 2018 še razstavi v Mettingenu v Nemčiji in Hengelu na Nizozemskem. Da ne bom vsega naštevala, najbolj na meji verjetnega je bilo povabilo v The International Artbook of Contemporary Art. Znana italijanska založba Mondadori iz Milana je z vidnimi italijanskimi likovnimi kritiki naredila izbor štiriinosemdesetih avtorjev sodobne umetnosti, del publikacije pa je posvečen klasični etablirani umetnosti. Konec marca smo imeli predstavitev in skupinsko razstavo v Milanu. Z veseljem sem se je udeležila. Junija v Ljubljani načrtujem srednje obsežen pregled zadnjega obdobja. Saj res, vesela sem bila tudi, ko so lani moje delo Perzijski vrt izbrali za naslovno sliko jubilejne izdaje Kondorja. Gre za poezijo Emily Dickinson Ta svet ni konec. Všeč mi je, ker je zdaj slika na knjižnih policah, in še avtorica mi je zelo ljuba. Malo skrivnostna je in ima posebno življenjsko pot.

### Še najmanj vas poznamo doma. Zakaj?

Čisto preprosto, nisem še dobila povabila, da bi razstavljala v Cerknici. Ne gre za kratek stik, nimamo galerijskega prostora, ki bi ponujal velike stene za moje slike. Sem pa razstavljala v bližini, v gradu Snežnik, Postojni ... Službena leta sem preživela v Ljubljani in tja gravitiram, zato tukaj nimam veliko zancev in čisto logično in naravno je, da nisem dobro poznana. Moram pa to priliko izkoristiti in povedati, da nekdo me je pa le prepoznal. Z velikim spoštovanjem in veseljem se spominjam, da je bil to gospod župan Marko Rupar, ki me je pred dvema letoma počastil s srebrnim taborskim znakom, kar je bilo zame prvovrstno presenečenje in veliko veselje. Ne da bi kdorkoli slutil ali vedel, me je to povežalo

s slučaji, ki so krojili naslednja moja tri leta. Z gospodom županom se nisva poznala in še lepše je, če nekdo, s katerim se ne poznaš, prepozna tvoje delo. Takrat sem razstavljala v Bruslju. Prvič sem bila tako predzrna, da sem prosila za sponzorstvo, in občina se je prijazno odzvala. Naredili smo lep dogodek.

**Kuponček**

**7€**

\* pri storitvi ali nakup nad 50 €

**Akcije**

**POMLADI**

**2019**



Savne in kozmetične storitve

**SVAROG**

☎ **031 549 385**

[www.andifit-svarog.si](http://www.andifit-svarog.si)

---

**NOVO !!!**

**INNOFACIAL AQUALPEEL**

akcijska cena **65 €** namesto **85 €**

globinsko čiščenje brez bolečin, regeneracija, zmanjšanje pigmentnih madežev, lifting

**NAJNOVEJŠA NEGA OBRAZA NA SVETU!!!**

---

**COOLIFT GUN > 40 €**

brez gubic v 10ih minutah

---

**DIODNI LASER > 40 € / PREDEL**

---

**GELISH LAKIRANJE**

obstojnost tudi do 21 dni: **-15%**

---

**NOVO !!!**

**POLYGEL PODALJŠEVANJE NOHTOV > 35 €**

---

**GELISH ROKE + NOGE > 45 €**

s kratko pedikuro

**MASAŽA TELESA (50 min)**

+ **GRATIS SAVNA** 1os/2 uri > **35 €**

---

**TERAPEVTSKA MASAŽA NA STOLU**

30+10 min **GRATIS > 25 €**

---

**PODALJŠEVANJE TREPALNIC LUXURY EYE > 49 €**

---

**YUMI LASHES**

- keratinska obloga trepalnic če pripeljete s seboj prijateljico: druga - **50 %**

---

**NOVO !!!**

**VACUSLIM 48**

takojšen slim učinek > **28 €**

---

**UGODNI PAKETI ZA OBLIKOVANJE TELESA**

CRYO, KAVITACIJA, LIPO LASER, RF, VACUSLIM 48 !!!

Rihter d.o.o.

Partizanska 20, 1380 Cerknica

✉ andi.podobnik@gmail.com

## Občina Cerknica del Krošnjarske kolesarske poti

Maruša Opeka arhiv Ministrstva za infrastrukturo

Kolesarjenje je tudi v Sloveniji vse bolj priljubljeno – bodisi kot oblika rekreacije bodisi kot oblika mobilnosti. Dobro razvita kolesarska infrastruktura pozitivno vpliva na gospodarstvo in razvoj, še zlasti na območju, kjer je potencialov za hitrejši in boljši razvoj turizma veliko.

V petek, 12. aprila, so v Sodražici župani občin Bloke, Cerknica, Loška dolina, Loški Potok, Osilnica, Ribnica in Sodražica z Ministrstvom za infrastrukturo in koordinateljema projekta Razvojnim centrom Novo mesto in Regionalno razvojno agencijo Zeleni Kras podpisali dogovor o sodelovanju pri izvajanju projekta državnega in medregijskega pomena. Poimenovali so ga Krošnjarska kolesarska pot, ki bo povezala jugovzhodni del Slovenije in del primorsko-notranjske regije.



V sklopu projekta bodo sklenjene kolesarske povezave na relacijah G8 – Logatec–Cerknica–Ribnica, R13 – Cerknica–Stari trg pri Ložu–Ilirska Bistrica in R14 – Podplanina (Osilnica)–Hrib–Loški Potok–Stari trg pri Ložu. Pristojni so obljubili, da bo omrežje oblikovano, zasnovano in opremljeno tako, da se bodo kolesarski navdušenci lahko v prihodnje vozili po celotni regiji jugovzhodna Slovenija z navezavo na primorsko-notranjsko regijo.

Podpis sporazuma pa je šele osnova; na podlagi tega dokumenta bo ministrstvo lahko pričelo pripravljati strokovne podlage in opredelilo koridorje za nove kolesarske povezave. Župan **Marko Rupar** je zadovoljen, da je končno zaživela ideja, da bosta regija in država povezani s kolesarskimi stezami. »Sporazum je prvi korak, sedaj pa sledi umeščanje v prostor,« pravi župan. Občine bodo podale predloge in pobude tras, ki naj bi tekle ob regionalnih cestah. Rupar zagotavlja, da bo Občina Cerknica poskušala izkoristiti tudi obstoječe poti, ki se na nekaterih delih že zaraščajo in so v občinski lasti. Na ta način bi lahko bistveno pocenili investicijo, se pa Rupar zaveda, da se na nekaterih delih odkupu zemljišč ne bodo mogli izogniti. Projekt bodo sicer financirale občine in Ministrstvo za infrastrukturo, računajo pa tudi na evropska sredstva. Realizacija je odvisna od mnogo dejavnikov, se pa Rupar nadeja, da bo Direkcija za infrastrukturo z izgradnjo kolesarskih povezav začela že v sklopu obnove posameznih cestnih odsekov. »Za drugo leto je predvidena obnova cestišča od Grahovega proti Bločicam in upam, da bomo dosegli dogovor, da se v okviru del zgradi že prvi odsek kolesarske steze,« je optimističen župan. ■

# MEGADOM<sup>10</sup> LET

URESNIČI IDEJE CENEJE!

### VRTNI CENTER

SEMENA • SEMENSKI KROMPIR • ELEKTRIČNO VRTNO ORODJE • ROČNO VRTNO ORODJE • CEVI IN PRIBOR ZA ZALIVANJE • VRTNI PRIBOR OGRAJE • TLAKOVCI, PRANE PLOŠČE • ROBNIKI, ŠKARPNIKI • HRANA IN OPREMA ZA MALE ŽIVALI • PAŠNA OPREMA • KRMNE MEŠANICE

**ZEMLJA MEGA FLOR**

9,47 €

**ZEMLJA IDEAL**

7,61 €

**PLANTELA ORGANIC**

25 kg

**-15%**

**LETNA VRTNA TERMO KOPRENA**

2,1 x 10 m - 18 g/m<sup>2</sup>, uporabljamo za pokritje rastlin takoj po setvi, saditvi ali presaditvi, popolnoma prepustna za vodo in zrak

2,99 €

**ZALIVALNI SET ERGOGRIIP PRECISION**

4-delni zalivalni set, vsebuje priključek za pipo, 2 kosa unives, hitrih zobjih in Precizion zalivalno pištolo

21,29 €

### BOGATA PONUDBA VSEGA ZA GRADNJO

## GRADBENI MATERIAL

**BOČNA MOTORNA KOSA ACTIVE 2.8 L**

prostornina valja: 28,5 ECM, moč: 1,7 kW, 1,25 KM, teža: 4,8 kg, prostornina rezervoarja: 6,5 l

**26900 €**

**MEGA UGODNO**

### ŽARI IN PRIBOR ZA ŽAR

### KUHINJSKI BLOK Z BELO TEHNIKO

kuhinjski blok z vgrajenimi aparati: Senko, pomivalni kotlona in melnik zapečenjem

**samo 1.521,00 €**

### VRTNO POHIŠTVO

različni modeli in sestavi

**599 €**

### RAZŠIRJENA PONUDBA LAMINAT

različne kolektorje, različni in barve

**599 €**

### SALON KOPALNIC

**do 15% z MEGA KARTICO**

Akcija velja do 31. 5. 2019 oz. do odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Akcijske cene veljajo za takojšnje plačilo. Slike so simbolčne. Pridržujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo.

**MEGADOM PODSKRAJNIK - PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA** • tel: 01/705 0 705

ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • [www.megadom.si](http://www.megadom.si)

**KUPIJTE NA OBROKE**

BANKA KOPER • SUMMIT LEASING • NLB  
AMERICAN EXPRESS • DINERS OBROKI

## Potrdili dva od štirih odborov krajevnih skupnosti

**4. aprila so se svetniki zbrali na peti seji občinskega sveta. Med drugim so potrdili sestavo krajevnih skupnosti Grahovo, Begunje in Rakek, rok za prijavo za člane krajevnih skupnosti Cajnarje-Sveti Vid in Cerknica pa podaljšali.**

Krajevno skupnost Begunje bodo v štiriletnem mandatu zastopali: **Vasilij Škrlj, Ingrid Klučar, Stojan Stražišar, Alojzij Švigelj, Uroš Milavec, Franc Turšič in Boris Majerle.**

Svetniki so potrdili mandate članov Krajevne skupnosti Grahovo. Sestavljajo jo: **Ksenija Preželj, Ervin Andrejčič, Vincenc Žnidaršič, Luka Hribljan, Ivanka Logar, Tadej Ian in Mojca Intihar.**

Krajevno skupnost Rakek pa bodo zastopali: **Milan Ivančič, Boris Oblak, Franc Šivec, Slobodan Jovič, Drago Frlan, Boris Bajt, Majda Radović, Anja Prelaz in Sašo Doles.**

Nov petletni mandat na mestu direktorice Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica so svetniki zaupali dosedanji direktorici **Mariji Hribar.**

Cerkniški občinski svetniki so med drugim v prvi obravnavi potrdili tudi Odlok o taksi za obravnavanje pobud za spremembe namenske rabe prostora in o nadomestilu stroškov lokacijske preveritve v občini Cerknica. Kot je poudaril župan **Marko Rugar**, na občinski upravi prejemajo številne vloge za spremembo rabe, ki niso strokovno utemeljene. »Oddelek za prostor je že tako preobremenjen, veliko časa pa zaposlenim vzame ravno obravnavo vlog. Kadar gre za resne investicije, predlagana višina takse ne sme predstavljati težave,« je prepričan župan. Občinski svet je tako potrdil predlog, da višina takse za spremembo osnovne namenske rabe znaša 150 evrov, za spremembo podrobnejše namenske rabe pa 100 evrov. Glede na to, da so imeli posamezni svetniki pomisleke glede višine takse, pa so na občinski upravi



obrazložili, da so ceno oblikovali na podlagi analize višin taks v sosednjih občinah oziroma v regiji, tako da naj bi bila nova višina takse povsem primerljiva s tovrstnimi taksami v slovenskem in regijskem okvirju. Se pa za spremembe v primarno rabo taksa ne bo plačevala, saj je sam postopek spremembe veliko enostavnejši.

Kot je pojasnila sekretarka za okolje in prostor na cerkniški občinski upravi **Tamara Klepac Sterle**, se je junija lani začela uporabljati nova prostorska in gradbena zakonodaja, ki uvaja kar nekaj instrumentov za usmerjanje politike prostora. Zakon o urejanju prostora namreč določa, da občina lahko predpiše takso za obravnavanje tistih zasebnih potreb glede prostorskega razvoja, ki predstavljajo pobudo za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu. Za pripravo odloka so se pristojni odločili ravno na podlagi spremenjene zakonodaje in splošnega odziva občin, ki se zavzemajo za strokovnejši pristop ob podaji pobud in posledično racionalnejši porabi javnih sredstev.

Tudi Tamara Klepac Sterle potrди, da se velika večina občin sooča z velikim številom zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora. Med njimi pa je največ takih, s katerimi se predlaga sprememba kmetijske rabe v stavbno. Ker so velikokrat te pobude strokovno neutemeljene in posledično zavrjene, na cerkniški občinski upravi pričakujejo, da bodo zaradi pogoja plačila takse v postopek uvrščene pobude, ki bodo predhodno strokovno preverjene, kar je osnovni namen takse.

Občina Cerknica je dobila tudi nov kulturni spomenik lokalnega pomena. Svetniki so ta status priznali domačiji z mlinom in žago na Lipsenju, po domače pri Ta Žagnih.

Zaradi preklica soglasja enega od svetnikov si na spletu ne bo mogoče več ogledati posnetkov sej. Bo pa seja, kot je bilo že v navadi do sedaj, nekajkrat predvajana na lokalni televiziji TV Oron. Termin predvajanja je vsakokrat objavljen na občinski spletni strani [www.cerknica.si](http://www.cerknica.si).





## Bankomat ostaja na Rakeku

Že pred časom je Nova ljubljanska banka zaprla poslovalnico na Rakeku. Odločitev je prinesla veliko slabe volje zlasti med starejšimi občani, za katere je bilo pomembno, da bančne storitve lahko opravijo v domačem kraju. Na občinski upravi Občine Cerknica so razumeli stisko krajanov in obžalovali odločitev banke, vendar občina na politiko banke ne more vplivati. So pa poskušali pomagati po svojih močeh, zato so različnim bankam poslali povabilo za odprtje poslovalnice, vendar interesa med bankami na žalost ni. So pa veseli, da jim je ob posredovanju vendarle uspelo na Rakeku ohraniti vsaj bankomat. V teh dneh so na občini poskrbeli za pripravo prostora, kjer bodo lahko krajani še naprej opravljali vsaj del bančnih storitev. ■



## Regijsko preverjanje ekip prve pomoči

V torek, 16. aprila, je cerkniška osnovna šola gostila regijsko preverjanje osnovnošolskih ekip prve pomoči, na katerem se je pomerilo dvanajst ekip z goriške, notranjsko-primorske in obalne regije. Pri teoretičnih in praktičnih nalogah so bile najuspešnejše ekipe iz Ilirske Bistrice, Kopra in Vipave, ki so se z dobrim rezultatom uvrstile tudi na državno tekmovanje. Tekmovanje je bilo za območno združenje Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke tudi velik organizacijski zalogaj, saj se ga je skupno udeležilo kar 150 posameznikov. Poleg ravnateljice cerkniške osnovne šole **Bernarde Dolničar** je dobrodoščilo ekipam izrekel tudi župan **Marko Rupar**, ki je pohvalil njihova prizadevanja. ■



www.lekarnaljubljana.si
Veljavnost od 25. 4. do 10. 6. 2019.

# ZDRAVO

10 let Kartice zvestobe  
izbrano iz kataloga ugodnosti

|   |   |  |
|---|---|--|
| <p><b>KOENCIM Q10 30 MG Z ANTIOKSIDANTI</b><br/>30 kapsul</p> <p><i>Prilagojeno diabetikom in nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.</i></p> <p>redna cena: 9,99€<br/>cena s Kartico zvestobe</p> <p><b>7,99 € + 2</b> <small>POPUST: 20%</small></p>  | <p><b>LA ROCHE-POSAY LIPIKAR LAIT</b><br/>200 ml</p> <p>redna cena: 12,05€<br/>cena s Kartico zvestobe</p> <p><b>9,28 € + 2</b> <small>POPUST: 23%</small></p>                              | <p><b>STOP PRŠILO PROTI KOMARJEM IN KLOPM</b><br/>100 ml</p> <p><i>Širok spekter uporabe: varno. Pred uporabo vedno preberite etiketo in podatke o izdelku.</i></p> <p>redna cena: 8,54€<br/>cena s Kartico zvestobe</p> <p><b>6,85 € + 2</b> <small>POPUST: 20%</small></p>  |
| <p><b>PAPERMINTS COOL CAPS</b><br/>18 pastil</p> <p>redna cena: 1,89€<br/>cena s Kartico zvestobe</p> <p><b>1,51 € + 1</b> <small>POPUST: 20%</small></p>    | <p><b>PROCLIN TEARS ADVANCE</b><br/>10 ml</p> <p><i>Medicinski pripomoček</i></p> <p>redna cena: 8,90€<br/>cena s Kartico zvestobe</p> <p><b>7,12 € + 1</b> <small>POPUST: 20%</small></p>  | <p><b>B-KOMPLEKS</b><br/>60 žvečljivih tablet</p> <p><i>Prilagojeno diabetikom in nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.</i></p> <p>redna cena: 7,19€<br/>cena s Kartico zvestobe</p> <p><b>5,75 € + 2</b> <small>POPUST: 20%</small></p>                       |

**BREZPLAČNO PREDAVANJE ZA IMETNIKE KARTICE ZVESTOBE LEKARNE LJUBLJANA**  
 Kako si pomagati pri bolečih in utrujenih nogah. V torek, 21. 5. 2019, ob 18.00, Viteška dvorana, Križanke.  
 Udeležbo na predavanju potrdite s klicem na brezplačno telefonsko številko **080 71 17** ali prek e-pošte: [kartica.zvestobe@lekarna-lj.si](mailto:kartica.zvestobe@lekarna-lj.si)

One s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana in specializirani prodajalni LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Sklepih Lekarne Ljubljana na [www.lekarnaljubljana.si](http://www.lekarnaljubljana.si) oziroma ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudbe veljajo od 25. 4. do 10. 6. 2019 oz. do prodaje zalog.




Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

# Slivnica

**Slivnica, mistična vzpetina, ki se dviga nad Cerkniškim jezerom in nudi bržkone najlepši razgled na to čudo narave. Priljubljen cilj ljudi z najrazličnejšimi interesi – od športnikov, pohodnikov, padalcev do ljubiteljev rastlin, geologije, zgodovine in zgodb. Na Slivnici vsakdo najde nekaj zase.**

## Prvi maj, praznik Slivnice

Datum, ko se na Slivnici bržkone zbere največ ljudi, je prvi maj. Kljub temu pa v Domu na Slivnici, kjer se pohodniki lahko okrepcajo in spočijejo, opažajo, da je vse odvisno od vremena: »Če je slabo, je tako kot ponavadi, če je pa lepo, je polno. Tako je v hribih. Par datumov na leto je sicer opaziti porast obiska, na primer prvi maj, velikonočni ponedeljek, novo leto, sicer pa je vreme največji faktor,« pravi **Maja Dragolič**, najemnica Doma na Slivnici. Pohodniki in tekači se prvega maja na Slivnico odpravijo z vseh koncev, njihov cilj pa nista le vrh in dom, ampak tudi malo nižje ležeča grahovska lovska koča.

Če se želite na Slivnico povzpeti tudi v mraku, se lahko udeležite tradicionalnih nočnih pohodov, ki potekajo že več kot pet let. Vsak mesec se pohodniki ob polni luni odpravijo na vrh, kjer jih čaka še kako zanimivo predavanje. Nočni pohod organizira TKD Sovica, maja pa bo potekal že 68.

## Tekači že dvajsetič na vrhu

Prvega maja poteka tudi tradicionalni tek na Slivnico, ki se je letos odvil že dvajsetič. »Za prvi tek, leta 2000, so imeli organizatorji pripravljenih dvanajst medalj, prijavilo pa se je enajst tekmovalcev,«



Slivnica, 1.114 m

pravi **Milan Gornik**, ki je že od samega začetka gonilna sila tega tekmovanja. Takrat so dvanajsto medaljo podelili kar enemu od spremljevalcev, v zadnjih letih pa tovrstnih zagat nimajo več. Na vrh se povzpne več kot sto tekačev, o slovesu teka na Slivnico pa veliko pove dejstvo, da se tekmovanj udeležujejo tudi eni najboljših slovenskih gorskih tekačev. Rekordni vzpon je lani uspel **Timoteju Bečanu**, ki je iz grahovske smeri z 9,5-kilometrskim vzponom opravil v 37 minutah in 34 sekundah. Prav vsak tekač, ki opravi z vzponom na coprniško goro, pa za nagrado prejme metlo. Da mu bo vzpon naslednjič lažji.

Teku na Slivnico so sledile še druge tekaške prireditve. Na »8 ur Slivnice« tekači preizkušajo, kolikokrat se v osmih urah vzpenjo do vrha in nazaj, ta tek pa poteka po pešpoti iz Cerknice, ne po makadamski cesti. Tudi na zimski tekaški ligi se tekači v snegu prebijajo po pešpoti prav na Slivnico, ki je eden najpriljubljenejših tekaških ciljev pri nas.

Slivnica je tudi priljubljeno izhodišče za jadralne padalce. Na vrhu je gola, Cerkniško polje pa nudi obilo možnosti za varen pristanek. Jadralni padalci pohvalijo tudi termiko, ki je zelo ugodna, začetniki pa morajo prav zaradi tega kar malo paziti, saj se lahko zgodi, da jih dvigne previsoko.

Pozimi na Slivnici obratuje tudi smučišče: »Postavljena je žičnica, proga je dolga 125 metrov, in če je sneg, se člani Smučarskega kluba (SK) Cerknica spuščamo po njej,« pravi **Janez Zakrajšek** iz SK Cerknica. Smučišče je brezplačno na voljo članom kluba, tam izvajajo tudi tečaj za otroke, obratuje pa večinoma med zimskimi vikendi.

Če se zimski športi na Slivnici še vedno odvijajo, pa je malo drugače z letnimi. Starejši se še spomnijo, da se je včasih kopal v bazenu, pa čeprav ni bil namenjen temu. Bazen je bil protipožarni, a ga je okoliška mladina v



Datum, ko se na Slivnici bržkone zbere največ ljudi, je prvi maj.

preteklosti izkoriščala tudi za ohladitev v vročih poletnih dneh.

## Coprnice?

Vsi vemo, da naj bi vrh Slivnice nudil prebivališče coprnicam. Že Janez Vajkard Valvasor je pisal, da so imele gor »coprnice, večče in grdobe svoje plese in sestanke«. Kako pa je s tem v resnici? Turistični vodnik **Miro Kunstek**, ki tudi sam svoje goste večkrat vodi na vrh coprniške gore, pravi, da je to zaradi pastirjev. »Slivnica je bila včasih gola, pastirji pa so na njenih travnatih površinah pasli živino. Ob nevihtah so se živali preplašile in razbežale, pastirji pa so jih v mraku šli iskat z laternami in jih klicali. Iz doline je bilo videti, kot da se po Slivnici premikajo drobne lučke, hkrati pa so se razlegali čudni zvoki, kar so ljudje pripisali coprnicam.« Valvasor je o njih tudi zapisal, da se vidijo kot »leteče drobne lučke«, meglica, ki se je ob jutrih vila iz jame pod vrhom, pa je verovanje v coprnice še podkrepila.



Slivnica je eden od najpriljubljenjših tekaških ciljev pri nas.

Slivnica ni poznana le po svoji privlačnosti za izletnike, turiste in športnike. Svojo strast lahko potešijo tudi geologi, saj je nahajališče kristalov kremenca, imenovanih tudi »cerkniški diamanti«. Kristale so domačini in obiskovalci nabirali že od nekdanj, o njih je konec 18. stoletja poročal tudi Balthasar Hacquet. Ker je bila Slivnica včasih gola, so kristale lahko nabirali že ob vznožju, poleg tega so na vrhu prebivale čarovnice; njih pa res ni veljalo motiti. Zaradi tega so kristali v višjih legah ostali in jih je še vedno mogoče opaziti. Poleg tega se na golih območjih, ki jih razbrazda še voda, svetleči kamni pokažejo tudi naključnim sprehajalcem. Največji do danes najden »diamant« je meril okrog 5 cm.

Na Slivnici kristale najdemo zaradi ustrezne kamninske podlage vzpetine. Na apnenčastih tleh, ki sestavljajo na primer Javornike, kristalov kremenca ne bomo našli. Zanimivo je, da so se na Javornikih nahajale glažute, medtem ko so kremen, surovino za steklarstvo, tja prevažali s področij severno od Slivnice.

## Številne zanimivosti

Ljubitelji narave bodo na Slivnici uživali bodisi v gozdovih na severni strani, ki nudijo dom gozdnim živalim in rastlinam, bodisi na bolj obljudeni južni oz. zahodni strani, bogati s travniki in pašniki, po katerih se spreletavajo metulji in uspeva zelo pester rastlinski svet. »Poleg uporabnih rastlin, kjer prednjači čemaž, najdemo tu tudi nekatere zavarovane vrste, kot so na primer gorski kosmatinec, brstična in kranjska lilija, različne orhideje, Slivnica pa je tudi nahajališče endemnega kranjskega jegliča, ki ga najdemo samo v Sloveniji,« pravi biolog **Jošt Stergaršek**.

250 metrov nižje od vrha) prispemo po približno kilometru hoje, nahajajo se ob eni od dveh označenih poti, ki vodita iz Grahovega, dostop pa je označen tudi s smerokazom. Ob ruševinah stoji tabla z opisom zgodovine cerkve. Cerkev je bila sicer zgrajena leta 1665, poškodovana pa med 2. svetovno vojno, ko so Nemci na njej preizkušali najden italijanski top.

Če se iz Cerknice proti vrhu Slivnice odpravimo z avtom, bomo na levi strani ceste opazili znak, ki označuje kačasto smreko. Ta je posledica mutacije dednih zasnov in je izjemno redka, v Sloveniji jih najdemo le kakih deset. V primerjavi z navadno smreko njene veje niso ravne, ampak vijugaste, dolge in rastejo nepravilno v vse smeri. Igljice so nekoliko daljše (do tri centimetre dolge), močnejše in trše kot pri navadni smreki, običajno pa so obrasli samo mlajši konci vej v dolžini do enega metra.

Coprniška jama ob vrhu Slivnice je eden od razlogov, da so Slivnico povezovali z domovanjem coprnic. Iz



Kristali kremenca, imenovani tudi »cerkniški diamanti« s Slivnice

Čeprav na Slivnico vodi več poti in je vrh obiskal že malodane vsak domačin, njena pobočja skrivajo tudi zanimive točke, do katerih ne pride

» Pobočja Slivnice skrivajo tudi zanimive točke, do katerih ne pride vsak.«

vsak. Ena takih je cerkev sv. Miklavža. Do ruševin cerkvice pridemo, če se z vrha po označeni poti odpravimo proti Bloški planoti (proti vzhodu) oziroma na grahovsko stran. Do razvalin (okrog

nje se je namreč zaradi kondenzacije ob jutrih dvigala meglica, ki so jo ljudje povezovali s coprnicami. Te naj bi v njej sestankovale in kuhale svoje napoje. Jama so skušali večkrat zamašiti s skalami in tako preprečiti coprnicam izhod iz nje. Do Coprniške jame pridemo tako, da se od Doma na Slivnici odpravimo po potki proti jugu (v smeri Martinjaka) – pot je označena s smerokazom – in po približno 15 minutah hoje privede do coprniškega brezna. Jama je okrog 50 metrov nižje od vrha. Če boste srečali kako coprnico, pa jo le lepo pozdravite. Pri vseh zanimivostih in lepotah, ki jih Slivnica ponuja, niti ni čudno, da so si jo izbrale za svoj dom.

# Samooskrba in dopolnilna dejavnost na kmetiji

**Pokrivanje potreb lokalnega trga s kmetijskimi pridelki in izdelki je ena od možnosti zaslужka na kmetijah. In teh je ob predpostavki ugodnih gospodarskih gibanj tudi v lokalnem okolju še veliko.**

»Območje občine Cerknica velja za agrarno, kar pomeni, da govorimo o specifičnem potrošniku, in tudi povpraševanje je zaradi »vrtičkarjev« manjše kot v mestih,« razloži **Milka Mele Petrič**, terenska svetovalka na Kmetijsko-gozdarskem zavodu, Izpostava Cerknica. Lokalnim pridelovalcem to povzroča težave, saj morajo v večini primerov svoje pridelke prodajati posrednikom ali pa se odločijo za prodajo na mestnih tržnicah.

## Samooskrba s kmetijskimi proizvodi v Sloveniji

»Stopnja samooskrbe kaže, v kakšnem obsegu domača proizvodnja pokriva domačo oskrbo,« pojasni Mele Petričeva, »pri rastlinskih pridelkih pa je seveda močno odvisna od obsega pridelave, ki pa med leti niha predvsem zaradi letine.« To se je izrazilo pokazalo v letu 2017, saj so bile zaradi neugodnih vremenskih razmer stopnje samooskrbe pri vseh pomembnejših rastlinskih proizvodih nižje kot v predhodnih letih.

**Bilanca samooskrbe v Sloveniji za leto 2017, vir: Statistični urad Republike Slovenije (SURS), Kmetijski inštitut Slovenije (KIS)**

|             | Proizvodnja | Potrošnja | Stopnja samooskrbe | Potrošnja na prebivalca |
|-------------|-------------|-----------|--------------------|-------------------------|
|             | 1.000 t     |           | %                  | kg/prebivalca           |
| Žita        | 547,00      | 866,50    | 63,10              | 121,10                  |
| Meso        | 156,70      | 192,30    | 81,50              | 93,10                   |
| Zelenjava   | 96,40       | 250,40    | 38,50              | 114,00                  |
| Krompir     | 77,10       | 154,60    | 49,90              | 68,00                   |
| Sveže sadje | 39,70       | 186,90    | 21,30              | 71,70                   |

Prebivalec Slovenije je v letu 2017 porabil za prehrano največ žit (121,1 kg), zelenjave (114 kg), svežega sadja (71,7 kg), mesa (93 kg), krompirja (68 kg), jajc (12 kg) ter skoraj kilogram medu.

## Razvojne možnosti na lokalnem trgu

Lokalna trajnostna oskrba s hrano predstavlja lokalno pridelavo, predelavo in distribucijo trajnostno proizvedene hrane, ki je fizično in cenovno dostopna

lokalnemu prebivalstvu in porabljena na lokalnih trgih.

Cilj uveljavljanja trajnostnega razvoja je kmetijstvo, ki bo ekonomsko učinkovito in konkurenčno, socialno in družbeno odgovorno, hkrati pa tudi okolju prijazno in vzdržno.

»Usmeritev pridelave v kmetijstvu je še vedno preveč povezana s tradicionalnimi usmeritvami klasične živinoreje,« razmišlja sogovornica. Po njenem mnenju bi bilo treba vzpodbuditi mlajše generacije kmetovalcev za iskanje dodanih vrednosti v dopolnilnih dejavnostih in drugih proizvodnih usmeritvah.

Možnosti za dvig lokalne samooskrbe seveda obstajajo, vendar je njihova uveljavitev dolgotrajen proces. Zahtevajo številne usklajene aktivnosti in primerno razvojno okolje. Poleg potenciala, ki ga kmetijska gospodarstva imajo, to so kmetijska zemljišča in delovna sila, je treba ustrezno povečati in zagotoviti stalno proizvodnjo in kakovost kmetijskih pridelkov in izdelkov. Načinov, da bi to dosegli, je več:

- poiskati podporo domačega kupca z ustrežno promocijo ter doseči zaupanje potrošnikov v lokalne kmetije in njihove pridelke in izdelke,
  - spodbuditi kmete k ekološkemu kmetovanju, jim strokovno pomagati pri ekonomiki pridelovanja in tehnologijah ter pridobivanju kakovostnih kmetijskih zemljišč z nakupom ali ugodnimi zakupi zemljišč za povečanje posestne strukture zemljišč v rabi,
  - poiskati ugodne vire financiranja investicij na kmetijah, zlasti v prodajalne in proizvodne obrate.
- Podatki analiz kažejo, da so ob predpostavki ugodnih gospodarskih gibanj, razmer na trgu delovne sile ter ekonomskih rezultatih za posamezno kmetijsko panogo možnosti za povečano pridelavo krušnih žit, vrtnin in tudi povečanje proizvodnje v živinoreji.

## Dopolnilne dejavnosti na kmetijah

Dopolnilna dejavnost po Uredbi o dopolnilnih dejavnostih omogoča boljšo rabo proizvodnih zmogljivosti in delovnih moči ter dodaten dohodek kmetije. Dopolnilne dejavnosti predstavljajo nadgradnjo osnovni kmetijski dejavnosti. Spodbujanje podjetništva v kmetijskem sektorju je tudi eden od inštrumentov evropske kmetijske politike, ki v veliki meri prispeva k dodani vrednosti kmetijske proizvodnje.

Eden glavnih vzrokov, da se kmetije za registracijo dopolnilnih dejavnosti ne odločajo, je še vedno precej zapletena zakonodaja, pri kateri pogosto nastanejo problemi z razumevanjem tega, kdaj se posamezna dejavnost šteje za osnovno kmetijsko proizvodnjo in kdaj sploh govorimo o dopolnilni dejavnosti. Drugi razlogi pa so še: premajhen obseg lastne primarne kmetijske proizvodnje, nezadostna finančna sredstva za investicije, pomanjkanje znanja in ambicij.

Med dopolnilne dejavnosti na kmetiji spadajo vse predelave primarnih kmetijskih pridelkov: predelava gozdnih lesnih asortimentov, prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij, turizem na kmetiji, dejavnosti, povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oziroma izdelki, predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja energije iz obnovljivih virov, storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela, svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo ter socialnovarstvene storitve.

### Analiza stanja v občini Cerknica in sosednjih občinah

Dopolnilne dejavnosti na kmetiji izvajajo 18 kmetij v občini Bloke, 13 v občini Loška dolina in 41 v občini Cerknica, skupno 72 kmetij. Kmetije izvajajo več dejavnosti v okviru enega kmetijskega gospodarstva (KMG). Prevladujejo dejavnosti izvajanja storitev s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo ter predelava gozdnih lesnih asortimentov. Velik delež obsegajo tudi dejavnosti tradicionalnih znanj in storitev. V porastu so dejavnosti predelave rastlinskih pridelkov (mlinarstvo, peka kruha).

### Razvojne možnosti

Območje občin Cerknica, Bloke in Loška dolina se nahaja v notranjsko-primorski



regiji. V velikem obsegu je področje zavarovane naravne dediščine, kar je lahko določena prednost v razvoju turistične dejavnosti na podeželju.

Pri proizvodnji in predelavi primarnih kmetijskih proizvodov se odpira možnost predelave in prodaje primarnih kmetijskih pridelkov (meso, mleko, žita, zelenjava, zelišča, sadje idr.) predvsem v smeri »butične« ponudbe z zgodbo kmetije in kraja. »Veliko dodano vrednost vidim tudi v povezovanju kmetij,« razmišlja Milka Mele Petrič.

Osnovni pogoj za registracijo dopolnilne dejavnosti so en hektar

primerljivih kmetijskih zemljišč ter oddaja zbirne vloge in vpis nosilca dopolnilne dejavnosti in oseb, ki v dejavnosti delajo, v Register kmetijskih gospodarstev. Za večino dopolnilnih dejavnosti ni potrebna formalna izobrazba. Pomembno je, da se vse dejavnosti, ki so povezane s ponudbo, prigrasijo Uradu za varno hrano. Po posameznih dejavnostih je treba upoštevati še ostalo zakonodajo za vsako vrsto dejavnosti posebej ter specifične zahteve in določila Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji. Navedene dejavnosti so tudi obdavčene na načine dohodka ali pavšala.

### Dopolnilne dejavnosti po občinah

| Občina  | Cerknica   | Bloke     | Loška dolina | Skupaj     |
|---|------------|-----------|--------------|------------|
| <b>Predelava primarnih kmetijskih pridelkov</b>             | 11         |           |              | 11         |
| Mlinarstvo, kruh, pecivo                                    |            |           |              |            |
| Mleko   | 2          | 1         |              | 3          |
| Meso  | 2          | 1         |              | 3          |
| Sadje   | 5          |           |              | 5          |
| Zelenjava   | 4          |           |              | 4          |
| Drugo   | 3          |           |              | 3          |
| <b>Predelava gozdnih lesnih asortimentov</b>                | 16         | 4         | 2            | 22         |
| Prodaja izdelkov iz kmetij                                  | 11         | 1         |              | 12         |
| Turizem   |            |           |              |            |
| Gostinska dejavnost   | 7          |           | 1            | 8          |
| Negostinska dejavnost                                       | 11         |           | 2            | 13         |
| <b>Dejavnost tradicionalnih znanj, storitev</b>             | 11         | 10        |              | 21         |
| <b>Proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov</b> |            |           |              |            |
| Storitve z gozdarsko in kmetijsko mehanizacijo              | 20         | 10        | 17           | 47         |
| Svetovanje, usposabljanje, izobraževanje                    | 9          | 2         |              | 11         |
| <b>Skupaj</b>   | <b>113</b> | <b>33</b> | <b>22</b>    | <b>168</b> |

### Vabilo

Osnovna šola  
Notranjski odred  
Cerknica in  
Podružnična  
šola Maksim Gaspari Begunje  
pripravljata veliko spomladansko  
zbiralno akcijo odpadnega papirja.



#### Potekala bo od 6. do 19. maja.

Odpadni papir lahko prinesete v zelena zabojnika, ki bosta stala pred osnovno šolo v Cerknici (nasproti podjetja Elektro Ljubljana) in v Begunjah na šolskem dvorišču. Zbrana sredstva bodo namenjena nakupu novega papirja za šolo. Vsak prebivalec lahko doda svoj list k boljšemu svetu.

Vodji projekta:  
**Jasmina Mulc in Eva Baraga**

## Nastavljanje ovir je neodgovorno in nevarno

Občan nas je opozoril, da je v vasi Begunje pri Cerknici (natančneje peš stezica za cerkvijo) najverjetneje lastnik nastavil zelo nevarno oviro – žico čez pot. »Sama ovira za pešca ni toliko nevarna kot za nas kolesarje, ki občasno uporabimo pot za spust v dolino proti potoku. Včeraj sem imel sam bližnje srečanje z žico, ki pa se je srečno končalo. Lažji padec in nekaj površinskih ran; kosti in glava so ostale cele,« pripoveduje občan. Lastnika te stezice, in tudi ostale lastnike parcel, ki jih moti, da kolesarji uporabljamo poti, opozarja, da je tako dejanje zelo nevarno in sila neodgovorno in se lahko konča s hudimi poškodbami. »Žal kolesarjenje po naravnem okolju,« pripoveduje, »predvsem gozdnih neoznačenih poteh, v Sloveniji še ni dovoljeno. Kolesarji se tega tudi zavedamo in naš namen ni uničevati poti in vas motiti na vaših parcelah. Hočeš nočeš, kolesarji smo del regije in kolesarjenje je priljubljeno preživljanje prostega časa.« Občan je pri tem prepričan, da obstajajo boljše komunikacijska sredstva, kot je nastavljanje nevarnih ovir na poteh (žice, žebli in podobne nevarne ovire) – mogoče prijazen napis ali preprosta tabla?

📷 Zoran Vidrih



## Blagoslov ognja na veliko soboto

Ob 6. uri zjutraj 20. aprila so se mlajši in starejši farani in faranke župnije Sv. Vid zbrali pred cerkvijo in zakurili ogenj, ki ga je blagoslovil župnik **Tine Povirk**. Mladinci in veroučenci so nato ogenj odnesli po vaseh – od hiše do hiše. Marsikatera hiša v župniji še vedno ohranja tradicijo in tako peč zjutraj ob obisku še ni bila zakurjena, saj so stanovalci po stari navadi čakali na blagoslovljeni ogenj.

📷 Urška Doles



V Cankarjevem domu v Ljubljani je do 19. maja odprt 13. slovenski bienale ilustracije, ki združuje ilustratorje različnih generacij. Ob odprtju bienala so nagrado Hinka Smrekarja za življenjsko delo podelili **Kostji Gatniku**. Za nas je razstava zanimiva tudi zaradi najmlajše razstavljalke. To je **Špela Košir** iz Selščka. Predstavlja se s serijo štirih ilustracij. Kot je povedala Špela, sicer študentka oblikovanja oblačil, jo vse bolj mika likovno snovanje.

📷 Radio 94 📷 osebni arhiv



Nagrado Slavka Gruma za najboljšo novo slovensko dramsko besedilo je ob zaključku 49. Tedna slovenske drame v Prešernovem gledališču v Kranju prejel **Nejc Gazvoda** za Tih vdih, nagrado mladega dramatika pa **Ana Obreza**, doma iz Selščka. Čestitamo!

📷 www.sta.si 📷 arhiv AGRFT



## Slivnica nekoč in danes, kaj pa jutri?

Moj prvi vzpon na Slivnico, že daljnega leta 1970 je bilo, mi je ostal v spominu kot gora širokih travnikov z obilico raznolikega cvetja. Ne veš, kam bi stopil na to čudovito preprogo, ki jo le narava zna tkati. Tako so minevala leta in desetletja, cvetna preproga pa je iz leta v leto siromajšnejša. Slivnica je že stoletja skrbela sama za sebe po čisto naravni poti s kolobarjenjem, ki ga ljudje ne zmoremo.

Zmoremo pa nekaj, kar ta čudoviti svet pretvarja v biotsko osiromašenje. Nekoč je na jugozahodnih pobočjih Slivnice uspevalo več rastišč kosmatincev (priložena slika), danes, 21. aprila, pa le dva. Zanima nas, kaj to pomeni in na kakšen način so obubožali travnik Slivnice; ali bodo tudi v našem sredogorju monokulturni travniki, podobno, kot so v večini pokrajin dežel Beneluksa?



📷 Planinsko društvo Cerknica, odsek za varstvo narave 📷 Zoran Vidrih



## Praznovali 90 let

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V aprilu je 90. rojstni dan praznovala: **Alojzija Nosan** z Rakeka. Čestitke!



Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotografija: Nogometna zveza Slovenije

## Barbara Lah

**Barbara Lah prihaja iz hribovskega kraja Bečaje in je turistična vodnica, nogometna trenerka, vratarka v slovenski ženski futsal reprezentanci, katehetinja, voditeljica prireditev, gasilka, članica starotrške godbe, prostovoljka pri Zvezi Sožitje in še kaj bi se našlo.**

Barbara je končala študij zgodovine in teologije, zdaj si kot samostojna podjetnica kruh služi s turističnim vodenjem. »Rada podajam snov, a na zabaven način in ne na preveč pedagoški,« razloži. Po Sloveniji vodi tujce, v tujini najpogosteje vodi po Italiji, Avstriji in Balkanu. S slednjim je še posebej povezana, saj je na drugi stopnji študija na ljubljanski filozofski fakulteti izbrala mednarodni program Zgodovina JV Evrope. Zgodovina je že od nekdaj njena ljubezen: »Zanjo me je navdušil oči; o njej mi je povedal veliko, a vedno na nevtralen in objektivni način,« s hvaležnostjo pove.

Pred turizmom pa je v njenem srcu nogomet. Oče, njena teta in brata, ki igrata v Nogometnem klubu Cerknica, so ji bili zgled pri tem. »V naši in sosednji vasi je bilo veliko otrok. Veliko smo igrali nogomet,« pove. Pri dvajsetih letih jo je bratovo dekle spodbudilo, da bi skupaj igrali rekreativni nogomet v Sodražici; a ni ostala na rekreativni ravni, začela trenirati resneje ter se iz igralke prelevila v vratarko. Nadaljevala je z nogometom na Vrhniki in se kmalu vrnila k dvoranskemu nogometu oziroma futsalu. Sedaj trenira pri Ženskem nogometnem klubu (ŽNK) Celje. Od naslova državnih prvakinj 1. slovenske ženske futsal lige jih loči le še ena zmaga. Rekreativno igra še veliki nogomet v Grosuplju in občasno obiskuje rekreacijo s fanti na Blokah. Je tudi članica ženske slovenske futsal reprezentance. A kovačeva kobila ni vedno bosa oziroma tudi cerkniška občina ne – tu je namreč Barbara pomočnica trenerja za dekleta v starosti 5–12 let.

Z delom z mladimi se Barbara uri tudi v Prostovoljnem gasilskem društvu Cajnarje, kjer je tajnica in mentorica mladine. Poleg organiziranja prireditev hodi tudi na intervencije. »Pet let nazaj sem šla na eno intervencijo in sem bila edina punca,« pove, a jo veseli, da je v njenih vrstah vse več deklet.

Ko sem Barbaro vprašala, kako usklajuje vse svoje obveznosti, mi je odgovorila: »Priznam, včasih zelo težko in sem pod stresom. Ampak že sami otroci, npr. pri gasilcih, mi veliko pomagajo.« So pa prazniki tisti čas, ki ga rada preživi doma. »Rada ohranjam tradicijo; oči mi je dal občutek za razporejanje časa, organizacijo, mami je vame vcepila občutek za domačnost, tradicijo,« razloži. Njena mama je sicer rejnica, a Barbara svojih bratov in sestre

ne ločuje. »Zame so vsi pravi,« pove, »čeprav pridejo dnevi, ko se zelo malo vidimo. Zato pa rada najmlajšim trem pod vzglavnik skrijem kakšen bombon, da še vedo, da imajo starejšo sestro,« simpatično dopolni. Mama jo je spodbudila k temu, da vedno sprejema vse ljudi, ne glede na to, kakšni so. Zato je že od osemnajstega leta prostovoljka pri Sožitju, društvu oseb s posebnimi potrebami. Ker je zadnji dve leti vodja taborov Zveze Sožitje, poleti za dva tedna odide na tabor. In ravno v času, ko je na domači kmetiji veliko dela. »A ko sem doma, se trudim, da čim več nadoknadim,« doda.

Zase je že slišala razne očitke, da je lena, saj ljudje večkrat ne vedo, kaj dejansko vse počne, in je ne vidijo tako kot ostalih, da bi vsak dan hodila v redno službo. Bili pa so tudi trenutki, ko je pregorela, v čemer je videla dobro: »Vedno pravim, da se je to zgodilo z namenom, saj zelo težko rečem ne in zelo rada pomagam.« Enega brez drugega si vendarle ne zna predstavljati, kar opažajo tudi mladi, s katerimi

veliko dela: »Ker me otroci poznajo z verouka, raznih oratorijev, počitniških programov in inštrukcij matematike, poleg tega igram še oboo in prečno flavto v Pihalnem orkestru Kovinoplastike Lož, me kakšen vpraša, če pri kateri stvari nisem zraven. A vsa društva, kjer sodelujem, si pomagamo med seboj in vse je povezana celota,« pove. Posebej v današnjem času, ki ga opiše tako: »Hitimo, ne znamo misliti na drugega, na medsebojne odnose in predvsem pozabljamo nase.«

V njenih rodnih krajih pa je drugače.

»V naših hribih je še povezanost, družine še vedno znamo stopiti skupaj; in ko je potrebno, si znamo pomagati med seboj,« optimistično pogleda na domači kraj. »Pa je še kaj, kar bi rada počela, pa ne?« jo za konec pobaram. »Želela bi si dati več domačemu, cerkniškemu turizmu,« pove. In nadaljuje: »Ko sem delala licenco za turistično vodnico, sem sestavila štiridnevni program Notranjske. Takrat sem ga sicer pisala še brez turističnih izkušenj, a z nekaj popravki bi bil uporaben. Z navdušenjem predstavim tujcem naš dragoceni biser narave in včasih na vodenjih z njimi skrenem s poti ter jim vsaj z vožnjo po naših koncih in z razlago predstavim ta še ne toliko poznan biser naše Slovenije.«



## Priznanje za 20 let delovanja

☞ Majda Zupan ☞ Ljubo Vukelič

27. marca smo v okviru letnega občnega zbora praznovali tudi 20-letnico delovanja Medgeneracijskega društva Zimzelen Cerknica. Danes v društvu deluje sedem skupin. Društvo združuje voditelje – prostovoljce skupin starejših ljudi za samopomoč in uporabnike skupin. V skupinah poskušamo prek pogovora premagovati osamljenost, življenjsko in duhovno praznino, ki se velikokrat pojavi ob upokojitvi, in s tem osmisliti tretje življenjsko obdobje. Hkrati želimo tudi srednji generaciji omogočiti pravočasno pripravo na lastno starost. Praznovanje je potekalo v prijetnem vzdušju ob glasbi, petju in dobri večerji. Ob tej priložnosti je društvo podelilo tudi priznanje trem voditeljicam, ki delujejo že vse od ustanovitve, in sicer **Andreji Zalar**, **Marti Kraševc** in **Mariji Sečnik**. Društvo je za 20-letnico delovanja in izvajanja programa prejelo priznanje Zveze društev za socialno gerontologijo Slovenije, ki ga je članom izročila predsednica zveze **Zorica Škorc**. Projekt danes pomeni eno izmed najuspešnejših praks na področju skrbi za starejše ljudi tako v domačem kot mednarodnem prostoru. ■



## Ogled prazgodovinske naselbine Žerunšček

☞ ☞ Marija Hribar

Na aprilsko soboto smo si na pobudo Domoznanske skupine Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica pod vodstvom arheologa **Tineta Scheina** ogledali prazgodovinsko gradišče Žerunšček. Najprej smo se ustavili pri že davno opuščeni apnenici, v kateri so nekoč žgali kamenje in pridobivali apno. Spomini na čas, ko so imeli skoraj pri vsaki hiši apnico, jamo za shranjevanje živega apna, so še živi. Pot smo nadaljevali po tri tisoč let stari poti gradiščarjev. Tine Schein nas je opozarjal na terase, kamnite nasipe in ostale zanimivosti. Z lidar posnetkov je mogoče razbrati tudi ostanke bivališč; ogledali smo si ostaline več podkletenih in vkopanih stavb. Na vrhu 726 metrov visokega gradišča, ki ponuja razgled na Cerkniško jezero, Javornike, halštatsko Križno goro, Slivnico, je bilo verjetno svetišče, svet kraj. Valentin Schein je večkrat opozoril, da je amatersko iskanje z detektorji in odnašanje najdenega prepovedano in kaznivo ter čisto navadno ropanje, oskrnitev. Ko smo se vračali, smo v blatu opazili sveže odtise medvedjih šap različnih velikosti. ■



## 50 let oddelkov s prilagojenim programom

☞ Saša Pivka ☞ Ljubo Vukelič

V letošnjem šolskem letu mineva natanko 50 let od začetka delovanja oddelkov s prilagojenim programom na našem območju. Podružnično šolo s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom in posebnim programom vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki deluje v okviru Osnovne šole Miroslava Vilharja v Postojni, v letošnjem šolskem letu obiskuje 53 učencev. Mnogi med njimi dnevno prihajajo v Postojno iz oddaljenih krajev, ki so na območju občin Postojna, Pivka, Cerknica, Bloke, Loška dolina, Divača in Sežana. Z dogodki, ki jih učenci in strokovni delavci šole pripravljamo ob praznovanju obletnice, želimo prikazati, kaj vse znamo in zmoremo, hkrati pa tudi osvestiti širšo javnost o našem delovanju, izzivih, sanjah in problemih. Odprtje razstave likovnih del naših učencev z naslovom Postojna skozi naše oči je bilo 14. januarja v Postojni in je bilo prvo v nizu dogodkov, s katerim želimo navezati stik z vsakim izmed vas. Odločili smo se, da bodo naša likovna dela obiskala prav vse občine, od koder prihajajo naši učenci. V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica smo gostovali do 23. aprila. ■





## Spominska slovesnost

☞ Drago Frlan ☞ T. Čuček

V tradicionalni organizaciji protifašističnih aktivistov, združenih v gibanju Puntarji ter Združenju za vrednote narodnoosvobodilnega boja Cerknica, je 6. aprila v Grahovem potekala spominska slovesnost kot poklon žrtvam nacizma in fašizma ter kot spomin na začetek 2. svetovne vojne na slovenskih tleh. Ob priložnostnem kulturnem programu je bilo še posebej prijetno poslušati besede slavnostnega govornika **Darka Nikolovskega**. To pravzaprav ni bil govor, temveč razmišljanje, kako krute dogodke, ki so sledili napadu na Jugoslavijo, predstaviti mlajši generaciji, predvsem v razumevanju teh dogodkov in na način, da prihodnost ni v vojnah, v medsebojnih napetostih, nacionalizmih, verski in ideološki nestrpnosti, sovražnem govoru, ampak obratno, v sožitju in medsebojnem spoštovanju. ■



## Škofjeloško in Cerkljansko hribovje

☞ Miro Mlinar ☞ Nada Založnik

24. marca smo se odpeljali čez Žiri in Trebijo na sedlo oziroma planoto Stara Oselica. Planinsko potepanje smo začeli z vzponom na Ermanovec. Postanku je sledil krajši vzpon na Štor. Do prelaza in zaselka Kladje nas je vseskozi spremljala nezahtevna panoramska pot. V Kladju smo imeli daljši premor za malico. Nadaljevali smo po razgibanem svetu do kmetije Veharše, ki se nahaja prav pod Bevkovim vrhom. Do vrha smo stopali po lepo izpeljani, ovinkasti poti. Na razgledni planoti nas je bilo nemogoče zbrati za skupno slikanje, kar je razvidno tudi s fotografije. V nadaljevanju smo v gozdu dosegli tudi sam vrh, od koder pa je sledil daljši sestop do Sovodnja, kjer nas je čakal avtobus. V bližnjem lokalu smo ob okrepčilu ne preveč utrujeni zaključili še en prijeten planinski izlet. ■



## Ko študent na rajžo gre

☞ Tatjana Gostiša ☞ arhiv Vitre

V okviru Mladinske info točke smo v Vitri zopet gostili 20 študentov in tri profesorje iz škotskega Dundee and Angus Collega. Desetdnevno izmenjavo smo izvedli s pomočjo mednarodnega programa Erasmus +. Z univerzo sodelujemo že tretje leto. Po njihovih izkušnjah smo ena najodličnejših dežel za spoznavanje zelenega turizma, na katerega je bilo vsebinsko vezano praktično izobraževanje. Za goste smo pripravili poldnevni program – prestolnico smo raziskovali z vidika pešca, uporabnika javnega prevoza, turističnega delavca in turista. Študenti so si ogledali Ljubljano tudi s terase na vrhu Nebotičnika. Na moderirani delavnici so gosti primerjali turizem v svoji domovini in Sloveniji. V okviru obiska bodo imeli še delavnice v Bohinju in na Bledu, kjer bo poudarek na trajnostnem in eko turizmu. ■



## Aktivna pomlad za Klasje

☞ Ivanka Bajt ☞ Ljubo Vukelič

Društvo podeželskih žena in deklet Klasje Cerknica je aktivno zakorakalo v pomlad. 8. aprila smo organizirali delavnico medenih kruhkov skupaj s trinajstimi prostovoljci od 6. do 9. razreda iz Osnovne šole Jožeta Krajca Rakek. Izdelane kruhke so poklonili dedkom in babicam. Glavna mentorica na delavnici je bila častna članica in nekdanja predsednica društva **Ana Ivančič** iz Slivic, s strani šole pa je sodelovala tudi članica **Antonija Šlajnar**. Od 16. aprila do 3. maja so bili v knjižnici na Rakeku na ogled izdelki na temo velike noči. V Mercator centru Cerknica sodelujemo v akciji Radi delamo dobro. 20. aprila je društvo v centru predstavilo velikonočni zajtrk in pripravilo degustacijo velikonočnih dobrot. Tudi maj bo aktivno zasnovan – z veseljem pripravimo dobrote in sodelujemo na prireditvah. ■



## Notranjska generalu Maistru

☞ Luka Kočever ☞ arhiv kabineta Igorja Šoltesa

29. marca smo v Kulturnem domu Cerknica organizirali prireditev Notranjska generalu Maistru – 145. obletnica rojstva in 85. obletnica smrti. Na prireditvi smo počastili generala Rudolfa Maistra in njegovo delovanje ob prevzemu vojaške oblasti v Mariboru, obenem pa odstrli tančico njegovega civilnega delovanja, ki je vse prevečkrat prezrto. Premalokrat namreč opozorimo in poudarimo to, da je bil Maister tudi slikar in predvsem pesnik. Sprehodili smo se skozi njegovo celotno življenje – od otroških dni pa prek odhoda v vojaško šolo, dogodkov v Mariboru in do njegove smrti. Poudarek prireditve je bil tudi na tem, kako smo Notranjci in predvsem Unčani skozi vsa ta leta negovali spomin na Maistra. Slavnostni govornik na prireditvi je bil evropski poslanec **dr. Igor Šoltés**, ki je bil naš gost že v preteklosti. V govoru se je osredotočil na Maistrov pogum, ki je pozno jeseni 1918 sprožil usodne dogodke na naši severni meji. Na prireditvi, ki sta jo povezovala **Maja Malc** in **Luka Kočever**, so sodelovali Dragonarji generala Maistra, Pevski zbor Cluster, Folklorna skupina Kulturnega društva Rak Rakek in recitator **David Kavčič**. ■



## Izlet v Ribnico in Kočevsko Reko

☞ ☞ Boža Vesel

V Društvu upokojencev Rakek smo se na izlet odpeljali v »ribniški konc«. Z lokalnim vodičem smo si ogledali muzej v ribniškem gradu, se sprehodili po Parku kulturnikov, v Rokodelskem centru Ribnica pa so nam prikazali izdelavo suhe robe. Odpeljali smo se v bližnjo vasico Hrovačo, na Škrabčevo domačijo, rojstno hišo patra Stanislava Škrabca. Po okrepčilu z bogračem in jabolčnim zavitkom smo nadaljevali pot do Kočevske Reke, na nekdanje zaprto območje, kjer smo vstopili v podzemni vojaški objekt K-35. Med t. i. hladno vojno so tam, 80 metrov pod površjem, zgradili pol kilometra hodnikov in šest podzemnih sob. V objektu je bilo mogoče brez zunanje pomoči in tudi ob jedrskem napadu bivati sto dni. Objekt z opremo je ohranjen v izvorni obliki in je še vedno uporaben. Spoznali smo nenavadno življenje ljudi na tem območju v času po drugi svetovni vojni in zanimivosti, ki so zaznamovale ta prostor nekoč in danes. Ogledali smo si novo cerkev Janeza Krstnika, ki je postavljena na mestu porušenega svetišča. Na izletih spoznavamo drugačnost ljudi, krajevne navade in kulturni utrip kraja. Še veliko znamenitosti in prelepih krajev, vrednih obiska, je v naši Sloveniji. ■



## Tim Udovič v Centru starejših Cerknica

☞ Anja Purkart ☞ Biserka L. Nelec

V DEOS Centru starejših Cerknica so imeli naši stanovalci, pa tudi zaposleni, edinstveno priložnost v živo videti nastop **Tima Udoviča**. 21-letni Tim z Rakeka se je širši javnosti pred meseci predstavil v oddaji Slovenija ima talent in s svojim nastopom navdušil žirijo. V plesnih krogih kot član Mažoretnega twirling in plesnega kluba Mace pa Tim navdušuje že vrsto let, kar dokazujejo tudi številni uspehi v disciplini twirling. Z nastopom v priljubljenem šovu je zelo veliko prispeval k popularizaciji twirlinga in se z dovršenim nastopom prebil celo do finala. Tako kot je navdušil širšo javnost, je očaral tudi stanovalce in zaposlene centra starejših, ki so občudovali vsak njegov gib. Edini smo si bili, da je bil nastop zelo zanimiv, saj ne vidiš vsak dan fanta, ki pleše, kaj šele, da v roki vrti palico kot mažoretko. Na koncu smo imeli vsi skupaj priložnost, da smo tudi sami poizkusili katerega od elementov oziroma gibov, ki se jih uporablja pri tem športu. ■



*Če ne želite postati  
tujci v lastni domovini,  
volite Domovinsko ligo.*

**NORMA M.**

**KOROŠEC**

[domovinskaliga.si](http://domovinskaliga.si)

Novičnik Domovinske lige, številka 15, (200) (julij 2019)

# ZAUPANJE. IVA DIMIČ

## DELO ZA DRUGE:

- ZAGOTOVIMO EVROPSKO ZDRAVSTVO V SLOVENIJI,
- EVROPSKI DENAR ZA DRUŽINSKE KMETIJE,
- VESELJE DO ŽIVLJENJA.

Avtorica: **Marija Hribar**

## Kranjče

**Naselje v jugozahodnem delu Vidovske planote na nadmorski višini 750 metrov na slemenu med pritokoma Cerknjšičice sestavljata zaselka Zgornje in Spodnje Kranjče. Travniki okrog Kranjčega veljajo za najbolj ohranjene z najlepšo pestrostjo rož v cerknjški občini, med njimi izstopa orhideja – piramidasti pilovec.**

Historično ime vasi je: Krainzhe, Kraintsche, Kreintsche, Krantschi. V turjaškem urbarju iz 16. stoletja je zapisan Juri Krainnckh, po katerem dobi vas ime. V turjaškem popisu iz 18. stoletja pa je na Kranjčem navedenih šest kmetov: Andrej Jakopin, Martin Zalar in Hanže Repar imajo vsak po 1/6 zemlje, Matija Repar in Andrej Žerjav (Scherjau) vsak po 1/8 zemlje, Anton Mahne pa 1/4; skupaj so imeli Turjaški eno celo kmetijo. V franciscejskem katastru iz leta 1824 so zapisani: na številki 1 Simon Košmerl (Matičou), 2 Andrej Žerjav, 3 Jernej Mahne (Antonšči), 4 Anton Lah, 5 Anton Mahne (Podružnek), 6 Klančar (Andrejka), 7 Jurij Repar (Reparček). Vas je imela tudi skupna mlin in žago. Danes je to vasica z enim prebivalcem, vsaj tako je zapisano na spletni strani Statističnega urada RS. Leta 1900 je bilo v vasi 59 ljudi, potem pa je število prebivalcev začelo polzeti navzdol. Leta 1931 je bilo v vasi še živahno, saj je v njej živelo 40 Kranjčanov. Druga svetovna vojna je terjala svoj davek;



Pogled na Zgornje Kranjče (© Ljubo Vukelič)

v vasi je bilo šest žrtev. Leta 1961 je živelo deset prebivalcev, 1981 le še trije, v času slovenske osamosvojitve ni bilo stalnega prebivalca. Danes je v vasi nekaj vikend hišic in občasnih prebivalcev, med njimi igralec Borut Veselko.

### Listina s pečatom in podpisom turjaškega grofa

V kupnopravni listini, ki jo je 5. julija 1803 podpisal grof Joseph Auersperg – listino in prevod je leta 2013 objavil **Janez Mulec** v knjigi Izmuznjeno seglaju spomina – lahko preberemo, da je Anton Lah, podložnik gospodstva Nadlišek s Kranjčega, kupnopravno pridobil šestinsko kmetijo za zelo majhen znesek 50 goldinarjev nemške veljave, ki jo je do takrat užival kot zakupno. V listini so zapisani tudi pogoji, ki mu jih je ob prepisu postavil grof: da mu morajo on in nasledniki izkazovati dolžno pokorščino, da morajo redno plačevati davke in zemljiške dajatve, da bodo ohranjali hišo, posest in mejnike ter da ne bodo brez soglasja turjaškega grofa ničesar poklonili, prodali, zamenjali. Če pa bodo z njegovim soglasjem komu kaj oddali, tedaj bodo morali to plačati, sicer bodo izgubili do posesti vse pravice.

### Lahov rod

Rodbina Lah je bila pred dvesto oziroma sto leti, domnevno, najpomembnejša na Kranjčem. Leta 1805 sta se pri Svetem Vidu poročila Anton Lah, rojen 1786, Kranjče 4, in Helena Štrukelj. Po Antonu je bil gospodar Jurij, rojen 1822, ki se je poročil z Marijo Zalar. Njuna hči Marija, rojena 1848, se je leta 1872 poročila z Jožefom Strletom iz Osredka, kjer se je leta 1915 rodil Anton Strle, duhovnik, teolog, prevajalec, kandidat za svetnika: torej je bila Marija, doma s Kranjčega, njegova stara mama. Jurijev sin Janez, rojen 1852, se je poročil z Marijo Štrukelj iz Štrukljeve vasi. Njun sin Ivo, rojen leta 1896, je znani matematik, statistik in aktuar. Za Jurijem je posestvo na Kranjčem prevzel Matevž, rojen 1856.

**Jože Zalar**, rojen leta 1889, iz Otav, je v še neobjavljeni Kroniki Otavcev zapisal: »Lah je sezidal lepo nadstropno hišo. Okna spodnjih sob so bila zamrežena s krasnimi gajtri (mrežami) domače izdelave. Lahovi so postali kovači, mizarji in zidarji – vsi samouki. Janez se je priženil v Štrukljevo vas, Jože v Kamnik, Matevž je postal gospodar doma in se poročil z Rotovo Lenko, sestro Antonščeve gospodinje. Matevžu je žena



Del rezljanih vrat, Kranjče 4 (© Ljubo Vukelič)

rodila devet otrok. Bili so vsi zelo delavni. Pridelovali so dosti domačega platna za rjuhe in zaradi tega so morali posejati precej lana, ki so ga predelovali v prejo za tkanje. Imeli so tudi sušilnico lanu, tako imenovano pajštabo. Napravljena je bila tako, da se je v spodnjem delu kurilo, nad ognjem v višini, nedosegljivi za plamen, pa je bil leseni pod, kamor so pokladali lan. Nekega dne je oče Matevž šel na pod, da bi poravnal sušeci se lan, toda pod njegovo težo se je pod udrl in je skupaj z lanom zdrknil v ogenj. V hipu je bilo vse v plamenu. Oče se je z veliko muko izvlekel iz ognja. Bil je pravcata goreča bakla. Bil je ves opečen. Oblili so ga z jedilnim oljem in ga posuli s prahom lipovega oglja. Na nogah je prebil celih deset dni in noči, ne da bi zatisnil oči. Ko se mu je po celem telesu napravila skorja, pomešana z lipovim ogljem in oljem, ga je bilo mogoče položiti v posteljo, da je zaspal. Po treh mesecih je okreval brez vsake zdravniške pomoči, vendar so po telesu in obrazu ostale posledice opeklin, ki so se kazale v hrapavi koži.«

Na Kranjčem, na številki tri in štiri, ima korenine tudi **Anton Lah**, doma od Bečajev: »Od tu je doma moj pradedek. Lahovi so imeli žago in mlin ob Stopnaščici.« **Andrej Makovec** pa ju je v zapisih še podrobneje lociral: »Ob vodi, ki teče izpod Koščakov na vzhodni strani Kranjčega in se pri Cajnarjih izliva v Veliko Cerknjšičico, je bil Lahov mlin in žaga s Kranjčega.« Anton Lah nadaljuje: »Na kmetiji so delali tudi dekle in hlapci.

Gospodar je potem posestvo prodal in kupil kmetijo pri Bistri.« Sedanji lastnik domačije je **Ivan Karošec**, poznan kot vodja ansambla Karošec.

### Štritofovi, Kranjče 6

Po domače se je pri hiši reklo pri Jožetu ali pri Cajnarjevih, saj je bil Jože Štritof rojen v vasi Cajnarje in je leta 1929/30 kupil domačijo na Spodnjem Kranjčem. Njegova hči **Bernarda Kuhelj** je zapisala: »Zraven naše hiše je bila majhna domačija, ki se ji je reklo pri Buncku. Pet minut hoje so bile tri hiše na Gornjem Kranjčem: pri Lahu, pri Antonšču in pri Adamovih. Bila je še ena hiša na Fužini pri potoku. Moja mama je bila Justina Štritof, rojena Petrič (Ta Žagni), z Lipsenja. V družini smo bili štirje otroci: Amalija, Jože, Alojzija, umrla kot dojenček, in jaz. Živelimo zelo skromno. Oče je pozimi delal lesena orodja ali hodil tesat. Med vojno je bil oče ubit. Podali smo se v svet za boljše življenje. Sestra Amalija se je poročila na kmetijo v vas Zavrh nad Borovnico. Brat Jože je leta 1960 odšel v Avstralijo. Poročila sem se leta 1968 in odšla za možem v Kanado. Mama Justina je prišla k meni v Toronto leta 1970 in je tam pokopana – na slovenskem pokopališču. Že dvajset let živim z drugim možem (prvi mi je umrl) v okolici Sacramenta v Kaliforniji.«

### Od poti do cest

Jožefinski vojaški zemljevid iz druge polovice 18. stoletja prinaša tudi opise



Piramidasti pilovec (© Tine Schein)

terena in tedanjih poti; za to območje navede: »Tukajšnje poti so prevozne le od vasi do polja, sicer so le steze in jezdne poti.« Eden izmed tistih, ki si je zelo prizadeval za napredek, je bil že prej omenjeni Matevž Lah. Jože Zalar je tako zapisal: »Poleg dobrega gospodarja je bil Matevž tudi mož na mestu. Njegov prestiž je segal daleč naokoli in njegova beseda je zalegla povsod. Spominjam se še iz svojih mladih let, ko smo skupaj sedeli v občinskem odboru, kako vneto je podprl in zagovarjal moje predloge, predvsem pa mojo zavzetost za gradnjo ceste in šole v Otavah. V tem oziru mi je bil prava desna roka.« Anton Lah še pove, »da je bila včasih ta pot, ki pelje od Topola na Sveti Vid oziroma s Cajnarjev na Otave in na Borovnico dol, zelo obljudena. Ob cesti pred vasjo je postavljena kapelica, posvečena Mariji. Na praznik Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta, je vsako leto ob treh popoldne maša pred kapelico, ki jo je obnovil **Drago Intihar**.«

### Lepota tihe domačije

Verjetno je domačija na Kranjčem na številki 4 ena izmed najlepše ohranjenih na Notranjskem. Enonadstropna hiša s kamnitim portalom z letnico 1874, z navedbo gospodarja Jur(ija) Lah(a), z rožicami ob straneh, z nenavadno lepo rezljanimi vrati, z vrtnico, ki se pne ob hiši, s češnjo pred njo, s starosvetno kaščo: vse govori o veliki moči, znanju in predvsem o ljubezni do vsega, kar so delali.



Starosvetna domačija, Kranjče 4 (© Ljubo Vukelič)

Avtorica: **Liza Vipotnik** Fotografinja: **Polona Strman**

## Ko popki se odpirajo ...

**V Galeriji Krpan je bila do 4. maja obiskovalcem na ogled pomladanska razstava likovnih del članov Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica. Pod tradicionalnim naslovom Ko popki se odpirajo ... je dela predstavilo zavidljivo število starih in novih Krpanovcev.**

Na razstavi so sodelovali: akademska kiparka **Milena Braniselj**, akademski slikarji **Stana Sluga Pudobska**, **Milena Usenik**, **Milena Gregorčič**, **Karmen Bajec**, **Andreja Gorjanc**, **Veljko Toman**, **Janez Kovačič** in **Božidar Strman – Mišo**, oblikovalca **Polona Strman** in **Vid Sark** ter profesor likovne umetnosti **David Kovačič**. Med ljubiteljskimi slikarji so svoja dela razstavili **Valerija Gačnik**, **Silvana Lautar**, **France Šajn**, **Janez Dragolič** in oblikovalec lesa **Ivan Najger**.

Razstava, navdahnjena s prebujanjem v vseh pogledih, je obiskovalce popeljala skozi celo paleto tehnik, slogov, pogledov in občutenj, ki se porajajo v glavah in dušah umetnikov, ki so na tak ali drugačen način povezani z notranjsko deželo in njeno naravo. Razstava Ko popki se odpirajo ... velja za eno najstarejših v nizu društvenih dogodkov, zato nas veseli, da se je vsako leto udeležuje večje število razstavljalcev; tako iz vrst mlajše generacije kot tudi tistih Krpanovcev, ki so zgodbo notranjskih kulturnikov pisali čisto na začetku.



Odprtje razstave je potekalo pod taktirko **Mihe Razdriha**, ki skupaj z **Marijano Breclj** in **Blažem Albrehtom** predstavlja tako imenovani železni repertoar Galerije Krpan. S humorjem prežet program sta obogatila še glasbenika **Matija Solce** in **Filip Sebsajevic**.

Pomladno dogajanje v galeriji nadaljujemo 9. maja z odprtjem 220. razstave akademskega slikarja Janeza Kovačiča. Dolgoletni član Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica velja za subtilnega realista s tehnično dovršeno risbo, ki svoje motive večinoma črpa iz narave, pri čemer imata svetloba in barvitost poglavitno vlogo. To pomlad bo zaradi njegovih del barvita in svetla tudi galerija. Razstava akademskega slikarja Janeza Kovačiča bo na ogled od 9. do 26. maja.

Galerija Krpan je v času razstav odprta vsak četrtek in petek med 13.00 in 18.00 ter v soboto med 10.00 in 16.00. Poleg aktualnih razstav vas v Galeriji Krpan pričakuje tudi Krpanova mešetarnica, kjer se trudimo na enem mestu obiskovalcem ponuditi čim širšo paleto del notranjskih umetnikov.



## Pogled v živalski svet

V četrtek, 18. aprila, so članice sekcije Mozaiki KD Rak Rakek v knjižnici Ivana Matičiča na Rakeku postavile na ogled mozaike, ki so nastali v zadnji sezoni. Svoja dela razstavlja 21 članic. Mozaiki so nastajali v dveh skupinah. Začetnice so se spopadle s keramiko in abstraktnimi vzorci, članice, ki delujejo že dalj časa, pa z zanimivimi živalskimi portreti. Za to motiviko so se odločile po večkratnih obiskih šole mozaikov v Spilimbergu, kjer so razstavljeni mozaiki tamkajšnjih študentov. Kot uvod v odprtje razstave so prikazale nekaj utrinkov z zadnje ekskurzije, kjer so si ogledale tudi znamenite mozaike v Gradežu in Ogleju. Odprtja razstave se je udeležilo veliko obiskovalcev. Ob ogledu mozaikov in bogato obloženi mizi so snovali že nove načrte za jesensko sezono. Kaj bo nastalo, pa bomo videli naslednje leto. ■

☞ Karmen Petrič ☞ Ljubo Vukelič




## Nagrade in priznanja Frana Gerbiča

☞ Maruša Opeka ☞ Ljubo Vukelič

V Kulturnem domu v Cerknici so 4. aprila podelili nagrade in priznanja Frana Gerbiča. Zveza slovenskih glasbenih šol Slovenije (ZGŠŠ) jih podeljuje za izjemne dosežke na pedagoškem in organizacijskem področju pri uveljavljanju glasbene vzgoje in izobraževanja. Prireditel ob podpori Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica že tradicionalno gostuje v Cerknici. Letošnji prejemniki Gerbičeve nagrade za življenjsko delo sta dolgoletna ravnateljica Glasbene šole Moste - Polje in svetovalka za glasbeno šolstvo na ministrstvu za izobraževanje **Marija Gregorc** ter upokojena profesorica petja **Doroteja Cestnik Spasić**. Kot gostja se je podelitve udeležila tudi državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport **Martina Vuk**, ki je udeležencem obljubila, da si bodo pristojni še naprej prizadevali za ohranitev kakovostne mreže glasbenih šol po državi. To je želja tudi predsednice ZSGŠ **Helene Meško**. Dobitnike priznanj in nagrad je v kratkem nagovoru pozdravil župan Marko Rupar, ki je vsem zaželel uspehov pri delu z mladimi. Poleg nagrad za življenjsko delo pa so bila **Romani Rek**, **Danici Koren**, **Maji Cilenšek** in **Dragu Peterlinu** podeljena Gerbičeva priznanja. ■



Fotogalerija 

## Predstavitve romana Lukež

☞ Marija Hribar ☞ Tine Šubic

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica smo aprila s krstno predstavitvijo prvega dela domačijskega romana Lukež, ki ga je napisal **Ernest Jazbinšek**, obeležili tudi svetovni dan knjige. Avtor v uvodu takole zapiše: »Začetek romana Lukež sem postavil v okolico Cerkniškega jezera, v to neizmerno lepo kuliso jezera, mogočnih Javornikov in temne Slivnice. Pozneje pa nemirno osebo najdemo pod okriljem Gorjancev ...« Dogajanje je postavljeno v izmišljeno vas Ajdnica, ki je »dobrih dvajset višinskih metrov dvignjena nad gladino Cerkniškega jezera, le nekaj kilometrov oddaljena jugovzhodno od Cerknice«. V delu se predstavi kar pet rodov in njihov boj za preživetje, kar je vplivalo na obsežnost, zato bo v jeseni izšel še drugi del romana. Obiskovalci so bili navdušeni tudi nad vztrajnostjo, ki jo »živik« Ernest Jazbinšek. Kljub hudim boleznim, amputaciji noge in ostalim tegobam, ki mu jih je prineslo življenje, ni nikoli obupal. Leta 1989 je preplezal Slovensko smer v Severni triglavski smeri. Večer je vodila knjižničarka **Anita Leskovec**, ki je na začetku romana za dobro popotnico med bralce zapisala, da jim želi, da ob »zgoščeni življenjski domačijski zgodbi Lukež doživijo bogastvo zapisanih misli«. Večer je s pristnimi, domačimi napevi obogatila skupina Ljudski pevci Jezerci. ■



## Območna plesna revija Plesni oder 2019

☞ Jelena Oleami ☞ Brane Gosarič

Na zadnjo sredo v marcu se je odvila območna revija plesnih skupin, ki delujejo na področju občin Cerknica, Bloke in Loška dolina, Plesni oder 2019, v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Cerknica, pod vodstvom **Jožice Mlinar**. Strokovna spremljevalka **Ajda Tomazin** je ocenjevala program, plesalka **Dominika Urbha** pa je prireditel vodila. Na odru Kulturnega doma Cerknica se je predstavilo štirinajst plesnih miniatur iz Kulturnoizobraževalnega društva (KID) Plesonoga in Kulturnega društva (KD) Rak Rakek, ena miniatura pa je nastopila samostojno. Koreografinja in pedagoginja sodobnega plesa **Jelena Oleami** je pod okriljem KID Plesonoga pripravila šest miniatur. Koreografinje in plesne pedagoginje KD Rak Rakek – **Vesna Turšič**, **Teja Novak**, **Špela Gornik** in **Maruša Mršol** so za območno revijo pripravile sedem miniatur. Ena plesna miniatura je nastala pod mentorstvom plesalke in pedagoginje **Teje Modrijan**, ki deluje samostojno. Oder kulturnega doma so napolnile miniature v raznih formatih – solo, duet in skupinska točka. Pobarvale so ga plesno, pisano in mladostno. ■



### Plesonogine noge plešejo ob ognju

✉ Jelena Oleami 📷 Brane Gosarič

17. marca se je v Kulturnem domu Cerknica odplesala otroška plesna predstava Noge, ki plešejo ob ognju, na kateri je plesalo okoli 45 otrok Kulturnoizobraževalnega društva (KID) Plesonoga, starih od tri do 16 let. Pod vodstvom mentorice in koreografinje **Jelene Oleami** je bila plesalkam in plesalcema inspiracija ogenj kot starodavno mesto srečanja in druženja. Pod video projekcijo in dramaturgijo **Sama Oleamija** ter ob moderiranju skupine Plesoluna (**Maša Korošec, Karla Levac, Gea Modic, Hana Obreza, Tinkara Plos**) so se otroci in mladostniki razplesali ob ognju iz drugih časov in drugih svetov. Povezovala so jih zgodbe ob ognju, ki so si jih pripovedovale in preplesovale najstnice na kampiranju. Plesonogini plesalci so že šesto leto zapored uprizorili sodobno plesno predstavo v občini Cerknica. ■



### Nagrada za najboljšo idejo

✉ Jelena Oleami 📷 Brane Gosarič

20. aprila se je v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju odvijalo mednarodno tekmovanje Opus 1. Nastopilo je 22 miniaturk plesalcev in plesalk od 14 do 25 let iz devetih držav. Med slovenskimi miniaturkami, ki so na državnem nivoju prejele zlato priznanje in se s tem uvrstile naprej, je bila točka iz Kulturnoizobraževalnega društva Plesonoge. **Tinkara Plos** v avtorskem solo plesu Sejalka zvezd (na fotografiji) obravnava tematiko smrti. Telesno prezenco razpne med telesno naporna stanja in vibracijo glasu, ki jo spremlja v procesu. Plesalka Tinkara Plos je na mednarodnem tekmovanju Opus 1 prejela glavno nagrado za najboljšo idejo/koncept. Povabili pa so jo tudi na Festival sodobnih umetnosti mladih – Transgeneracije 2019, ki je potekal od 15. do 25. aprila v Ljubljani. ■



# KAM PA TOKRAT NA POČITNICE?

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA  
MLADINSKI SERVIS • LETALSKE VOZOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

## KANU SAFARI

KANU IZLETI • IZPOSOJA KANUJEV  
več na: [NOTRANJSKA.COM](http://NOTRANJSKA.COM)

**tur servis**  
TUR SERVIS • CERKNICA • CESTA 4, MAJA 50, CERKNICA • TEL. 01 70 50 560  
INFO@TUR-SERVIS.SI • WWW.TUR-SERVIS.SI  
VSAK DAN OD 9.00 DO 17.00 SOBOTA OD 9. DO 12.00

PRODAJAMO IN ZASTOPAMO:

- KOMPAS
- SONČEK
- Relax.
- PAJMA
- Avnoje & Kiz
- Oskar
- eventim
- mojekarte.si
- VZAJEMNA
- CORIS
- FLIXBUS
- GoOpti
- NOMAGO



## V deželi lutk

☞ Maruša Opeka ☞ Ljubo Vukelič

Cerknica je v sredo, 17. aprila, postala dežela lutk. Na treh prizoriščih (v Kulturnem domu Cerknica, dvorani pod Novo ljubljansko banko in v Vrtcu Martin Krpan) se je odvijalo regijsko srečanje lutkovnih skupin osrednje Slovenije, ki ga je strokovno spremljal dramaturg in igralec **Anže Virant**. V osmih predstavah so zaigrale lutkovne skupine iz osnovnih šol, društev ter ljubljanske srednje vzgojiteljske šole. Za organizacijo srečanja je poskrbela območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Cerknica pod vodstvom **Jožice Mlinar**, ki je ocenila, da je bilo srečanje uspešno, predvsem pa je zadovoljna z dobrim sodelovanjem z vrtcem in Plesno šolo Evora. Domače lutkovne skupine na srečanju na žalost nismo videli, so pa za zanimive uprizoritve poskrbele skupine iz Ljubljane, Kočevja, Hrastnika, Zagradca, Grosuplja in Trbovelj. ■



## Notranjska noša v pesmi in besedi

☞ Maruša Opeka ☞ Tine Šubic

Društvo Ljudski pevci Jezerci v soboto, 18. maja, ob 16.00 v Kulturnem domu Cerknica pripravlja prireditev Notranjska noša v pesmi in besedi, na kateri bo predstavilo zgoščenko in obeležilo peto obletnico delovanja. Na odru se bodo članom društva in povezovalcu **Marku Škrlju** pridružili številni glasbeni gosti: Ljudska glasbena skupina Povasenke, Pevke iz Loške doline, Logaški vokalni kvartet, Kulturno društvo Rak Rakek, **Ljoba Jenče**, Ansambel mladi Jezerci ...V pogovoru o zgoščenki, notranjski noši in knjigi Pretekla in današnja govornica Steinbergovih del, ki ga bo vodila **Maruša Mele Pavlin**, bodo sodelovali avtorica, **dr. Marija Makarovič**, priznana slovenska etnologinja, in pa ostali sodelujoči pri projektu. Društvo občane in občanke prijazno vabi, da se udeležijo dogodka in izvedo več o notranjski oblačilni kulturi preteklosti in ljudski glasbi. ■



**NA POT** d.o.o.

Vse za ogrevanje, kopalniška oprema in ploščice.



**Vaillant**



**MITSUBISHI ELECTRIC**

NA POT d. o. o., Tržaška cesta 513a, 1351 Brezovica, 01 365 75 00

[www.napot.si](http://www.napot.si)

Avtor: Denis Medved Vir: [stareslike.cerknica.org](http://stareslike.cerknica.org)

## Cerknica leta 1948 – v trgovini Tabor

Slika iz trgovine Tabor, ki je bila preseljena iz Hrenove v Žumrovo hišo, lepo prikazuje notranjost in nas vrne v čas, ko so bile trgovine preproste in so v povojnih časih omogočale nabavo osnovnih življenjskih potrebščin in hrane.

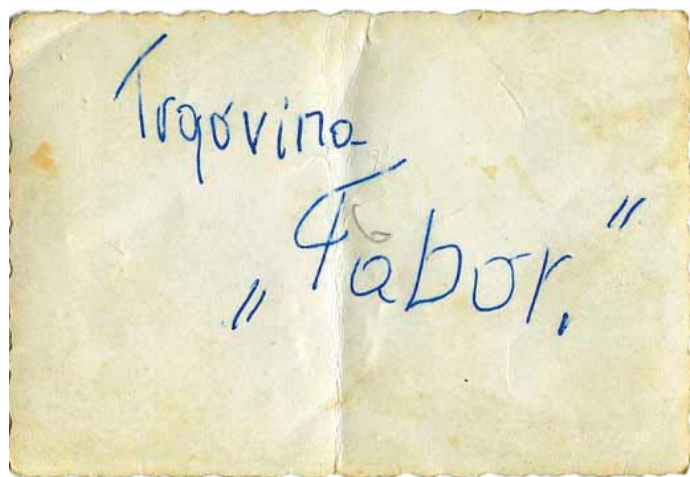


Prodajalka za pultom je Ančka Jenc, kupec je pa kar njen mož Franc Jenc – Štefac. (© neznan, zbirka Anka Kraševce)

Za lesenim pultom je nasmejana trgovka, ki je zraven visokih stalaž videti prav majhna. Kljub težkim časom so ljudje ob obisku trgovine vedno našli čas tudi za kratek klepet, saj so zaposleni poznali vse stranke po imenih in obratno. Takratna prodaja in nakupovanje v trgovinah nista niti malo primerljiva z današnjim časom. Kljub temu je trgovina služila svojemu namenu in čisto lahko rečemo, da so bile to trgovine z dušo.

Izbira blaga na prodajnih policah je bila v primerjavi s prejšnjo trgovino v Hrenovi hiši večja in bolj raznolika. Tu so prodajali vse – od hrane do posode, tekstila, porcelana, steklenine ter redkih kozmetičnih izdelkov, v glavnem milo in šampon. Kot je videti, je na policah tudi že pijača, večinoma alkoholna. Za povojne čase je znano, da je bilo več pomanjkanja kot viška. Zaradi tega je bila v trgovinah uvedena prodaja na karte, ki so bile razvrščene po kategorijah, ki jih je za vsak mesec posebej določilo občinsko vodstvo. Kriterij določanja kategorij je bil odvisen od zahtevnosti oziroma teže dela, ki ga je kdo opravljal. Na primer, gozdarji, zidarji ... so spadali v težko kategorijo, v srednji kategoriji so bili trgovci, delavci v tovarni ..., v lahki pa pisarniški delavci, učitelji ... S tem je bila regulirana količina izdelkov, prehrane in tekstila, ki jih je posameznik lahko kupil. Se pravi, samo toliko, kot mu je bilo določeno s karto, in nič več. Trgovec pa je moral te karte skrbno sortirati in jih nalepiti na velik karton, za kar se je uporabljalo lepilo, imenovano pop, ki je bilo narejeno iz vode in moka. Poleg tega se je morala količina izdanega blaga in blaga iz zaloge vedno ujemati. Trgovina je bila zagotovo dobrodošla, ljudje pa zadovoljni, da so lahko kaj kupili in si s tem vsaj malo olajšali težke čase.

Prodajalka za pultom je Ančka Jenc, kupec je pa kar njen mož Franc Jenc – Štefac. Tudi na podlagi tega je bilo določeno leto nastanka slike, saj je bila Ančka na sliki iz prispevka »1946 Cerknica – Trgovina v Hrenovi hiši« še



Napis na zadnji strani pove, da gre za trgovino Tabor. (© neznan, zbirka Anka Kraševce)

ledik, tu pa je že poročena. Pa še ena zanimivost na tej sliki. Na desni strani za Francem je velika kovinska peč. Ta ni bila za prodajo, pač pa je služila za ogrevanje trgovine.

Takrat so v trgovinah v večini prodajali na vago. Moka, sladkor, sol, riž, koruzni gres in podobno; tudi makarone, špagete ter druge testenine so strankam odvagali iz velikih vreč, ki so se največkrat nahajale za pultom ali pa v velikih predalih pod pultom. Nato so vse to natresli v papirnate škrniclje ali pa v vreče iz blaga, če so jih imele stranke s seboj.

Pri tem so si pomagali s pripomočkom, ki ga na sliki uporablja prodajalka Ančka. To je vevnica, ki je bila lahko kilska ali dvokilska in se je že z zajemom robe vedelo za približno težo. Polkrožna oblika pa je olajšala stresanje v škrnicelj. Olje in druge tekočine so iz večjih posod ali sodov prelivali v steklenice, ki jih je stranka prinesla s seboj. Kvas so imeli v trgovini pakiran v večjem zavoju, kupcu pa ga je trgovka z vrstico odrezala na zeleno količino, ga stehala in zavila v povojen papir. Največkrat so kupili pet ali deset dek kvasa. Če ga je bilo slučajno malo več, ni bilo nič narobe, vseeno bolje kot premalo, kajti za peko kruha je bila vedno potrebna ravno prava količina kvasa oziroma ni ga smelo biti premalo. Živila in pijača so bili pakirani še v flašah ali konzervah. Tudi bomboni in podobne sladkarije so se prodajali na vago, le da se tega, na veliko žalost otrok, ni kupovalo na kile, ampak na deke ali game.

### Slovarček:

**stalaža:** polica,  
**vaga:** tehtnica,  
**odvagati:** stehitati,  
**gres:** zdrob,  
**škrnicelj:** papirnata vrečka,  
**kilske:** kilogramske,

**vevnica:** kovinska žlica polkrogle oblike,  
**deka:** dekagram, 10 gramov,  
**konzerva:** pločevinka,  
**flaša:** steklenica,  
**ledik:** neporočena, samska.

Avtorica: **Marija Hribar**

# Arheološko najdišče Žerunšček v železni dobi: od leta 1000 pr. n. št. do prihoda Rimljanov

Na strokovnem predavanju v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica smo prisluhnili dr. Boštjanu Laharnarju, višjemu kustosu v Narodnem muzeju Slovenije. Njegovo raziskovalno področje je obdobje prazgodovine pa vse do rimske kolonizacije naših krajev. Leta 2009 je v Arheološkem vestniku objavil prispevek o železnodobnem gradišču Žerunšček. Leta 2012 je doktoriral z disertacijo z naslovom *Notranjska med prazgodovino in antiko*.

Prvi, ki je Žerunšček prepoznal kot arheološko najdišče, je bil **Jernej Pečnik**, in sicer v opisu karte prazgodovinskih najdišč iz leta 1889. O Žerunščku je pisala tudi **Mehilda Urleb**, opis s prvo skico najdišča pa je napravil **Tine Schein** v diplomski nalogi leta 1988, ki je bila kmalu po predaji v knjižnico filozofske fakultete ukradena.

## Najznačilnejša oblika železnodobnih naselbin

Dr. Boštjan Laharnar je predstavil gradišča železne dobe ob Cerkniškem jezeru in v Loški dolini: Cvinger, Tržišče, gradišče na Slivnici, vrh Slivnice, Špička, Zajčji hrib, Žerunšček, Lisjak, Grična planjava, Stražišče, Križna gora, Mali vrhek, Ulaka, Šmaraški vrh, Graček in Gradec. Zaradi laserskega skeniranja zemeljskega površja (lidar) je tudi v arheologiji prišlo do novih spoznanj. Žal pa na Žerunščku še ni bilo arheoloških sondiranj in izkopavanj.

Naselbina na hribu Žerunšček, ki je visok 726 metrov, je nadzirala pomembno križišče poti tedanjega časa. Prebivalci so se ukvarjali s kmetovanjem, redili so govedo, koze in sejali žita. Najstarejše najdbe so bronasti odlomki srpov, uhatih sekir in ingoti (kosi kovine za nadaljnjo obdelavo) ter segajo v pozno bronasto dobo. Najstarejši odlomek iz starejše železne dobe pripada bronasti vaški vozlasti fibuli, kar nakazuje, da so imeli prebivalci stike z Dolenjsko in Belo krajino. Najdena kolesasta obeska sta opredeljena kot amuleta z dolgo tradicijo v evropski prazgodovini. Glavnina drobnih najdb je iz mlajše železne dobe. Našli so tudi več delov orožja in vojaške opreme, med njimi gibljivo železno naličnico, ki je pripadala keltski čeladi, železno sulično ost, železne žebličke, s katerimi so bila podkovana obuvala rimskih vojakov. Na najdišču so našli tudi rimske novce, najmlajši je datiran v leto 47 pr. n. št.

Najznamenitejša najdba je 12-centimetrski kipec boga Marsa darovalca iz bakrove zlitine (svinčev bron) iz 3. do 1. stoletja pr. n. št. Dr. Boštjan Laharnar: »Kipec je zelo lep, vendar deluje okorno, zato domnevamo, da je to izdelek iz domače, lokalne delavnice. Izredno nenavaden je tudi zaradi čelade z rogovi, kar morda kaže na to, da je bilo to območje pod močnim vplivom tavriskijske plemenske zveze.« Mars je bil prvotno zaščitnik kmetov, pri Keltih pa je povezan z obredi, kjer so bili v ospredju



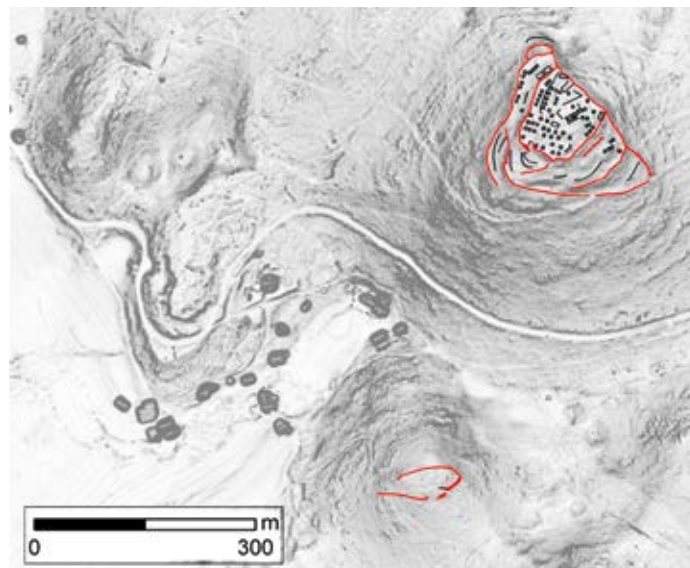
Kipec boga Marsa darovalca (© Tomaž Lauko)

voda, izviri, drevesa. Kakšne duhovne obrede so opravljali pred 3000, 2000 leti? Bi katero koli ljudstvo, poimenovano ali do zdaj nepoimenovano, šlo mimo tako bogatega izvira, kot je izvir potoka Žerovniščica v Veselovi jami? Bi šlo mimo Cerkniškega jezera, polnega rib in živali? Verjetneje pa je, da so se morali zanj bojevati. Voda je življenje; Cerkniško jezero je bilo rodovitno, morda že takrat mistično in slavno.

## Kakšen je bil konec gradišča?

Dr. Boštjan Laharnar domneva, »da se je ob prihodu rimske vojske na tem območju ustvarila opozicija, nasprotovanje, intenziven stik z domačini, kar pomeni spopad. Žerunšček je bil napaden, opušen.«

Jernej Pečnik je v knjižici Vojvodina Kranjska v predzgodovinski dobi iz leta 1912 tako zapisal: »Rimljani so zapovedali podvrženim rodovom, da morajo zapustiti hribe in se naseliti po ravninah. Ker pa niso sledili ukazu, so prihrulili Rimljani zopet na Kranjsko, pregnali prebivalce z višin, zažgali njih bivališča in jih prisilili stanovati na ravnem ...«



Gradišče Žerunšček na lidar posnetku, z diapozitiva dr. Boštjana Laharnarja



Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

## Cerkniški košarkarji prvi v ligi!

**Cerkniškim košarkarjem je uspel izjemen podvig, saj je članska ekipa prvič končala ligaško tekmovanje na prvem mestu.**

Da je bil uspeh še posebej sladek, je poskrbel kar sam raspored tekmovanja, saj so morali Cerkničani prvo mesto potrditi na zadnji tekmi proti neposrednemu konkurentu pred domačimi gledalci. Odločilna tekma proti drugi ekipi Petrola Olimpije je po vzdušju spominjala na zlate čase cerkniške košarke. Pred nabito polno športno dvorano so domačini zmagali z rezultatom 78 : 69 ter se veselili prvega mesta in s tem preboja v tretjo košarkarsko ligo.



njihovo številko, vzdušje, ki ga pripravijo na tekmah, na zadnji pa so sploh pripravili pravi košarkarski praznik.« Korošec poudarja še en vidik tega izjemnega dosežka: »Članski igralci so s takimi predstavami, takim pristopom na vsaki tekmi in z naslovom prvaka zopet postali vzor mlajšim igralcem in igralkam, kar pa je nadvse spodbudno za nadaljnji razvoj kluba.«

Cerkničani bodo drugo leto moči merili v tretji slovenski košarkarski ligi in upali na dobre rezultate tudi proti kakovostnejšim nasprotnikom.



»Uspeh je posledica triletna načrtna gradnje članske ekipe,« pravi trener **Blaž Korošec**, ki je takrat prevzel ekipo, si zadal dolgoročnejši cilj in ga v skladu s svojim načrtom tudi dosegel. Doda: »Do največjih sprememb je prišlo pred tremi leti. Storjen je bil korak v pravo smer, postavljena vizija in danes lahko ponosno povemo, da igralški kader sestavlja 23 domačih igralcev, raznovrstnih tako po igralnih položajih kot po starosti. Med njimi vlada zelo dobro vzdušje, kar opažajo tudi gledalci. Posledica dobrega dela tako ni samo dosežek, merjen na semaforju in lestvici, ampak tudi navijači,



# Ping pong klub Rakek: Le s trdim delom do vrhunskih rezultatov

**Otroci, ki živijo v manjših krajih, so pogosto, predvsem v zimskem času, prikrajšani za športne dejavnosti. Pomen manjših športnih klubov, ki na vrhunskem nivoju delajo z mladimi v lokalnem okolju, je zato neprecenljiv. Tega se zavedajo na Rakeku, kjer že več kot 50 let prisegajo na namizni tenis.**

Ponuditi mladim možnosti za zdrav življenjski razvoj in spodbujati mlade športnike po vsej Sloveniji, da v športu dosegajo še več, pa je tudi to, za kar si v NLB prizadevajo v okviru projekta Šport mladih. Zato podpirajo lokalne športne klube, ki aktivno delajo z mladimi, med njimi tudi Ping pong klub (PPK) Rakek.

V stavbi sredi Rakeka, v neposredni bližini osnovne šole, se nahaja stara telovadnica. V njej dan za dnem že 50 let odmevajo udarci loparjev in poskakujejo žogice za namizni tenis. Tu domuje Ping pong klub Rakek, eno izmed športnih zatočišč, ki jih lahko najdete v tem delu Slovenije. »Seveda tako kot v vsakem malo večjem kraju tudi v našem koncu najdete nogometni, košarkarski, tekaški ... klub. A če se želijo otroci skozi celo leto ukvarjati s športnimi aktivnostmi, smo med redkimi klubi v občini, kjer je mogoče vaditi celo leto,« pove **Darijan Vizjak**, dolgoletni trener in igralec kluba. Namizni tenis so na Rakeku igrali že med obema svetovnjima vojnoma, tekmovanj pa so se pričeli udeleževati v okviru TVD Partizan pred več kot 50 leti. Ping pong klub Rakek, kot ga poznamo danes, pa je bil ustanovljen leta 1990.

## Kot velika družina

Ko smo klub obiskali na deževno petkovo popoldne, je po dvorani tekalo okoli deset otrok, ki se družijo na treningih in tudi izven njih. Videti so bili kot velika družina. In ko govorimo o družinah, vam bodo na Rakeku vsi, ki so blizu namiznem tenisu, povedali, da je za dolgoletno uspešno delovanje kluba, poleg ostalih članov, predvsem staršev otrok, zaslužen **Peter Kovšca**, ustanovni član, dolgoletni trener, tajnik in trenutni predsednik.

V delo kluba sta tako ali drugače vpeti tudi hčerki gospoda Kovšca, Karla in Tjaša. »Oče že desetletja živi za ta klub,« prizna **Karla**, ki je tudi sama vrsto let uspešno branila barve kluba in zanj celo osvojila prvo medaljo na članskem državnem prvenstvu. Pove nam, da je za nemoteno delovanje kluba pomembno tudi sodelovanje s šolo, ki izvaja vadbo namiznega tenisa v okviru interesnih dejavnosti. Tako se otroci spoznajo s tem športom in klub lažje vzdržuje širšo bazo igralcev.



V Ping pong klubu Rakek so videti kot velika družina.

## Majhen športni klub, a visoki stroški

Seveda pa ne gre brez podpore okolja, lokalne uprave in zasebnih podjetij, saj je za kakovostno delo treba zagotoviti pogoje. Največji strošek kluba je trener, ki je v klubu redno zaposlen. Ostale stroške predstavljajo še najemnina dvorane, štartnine, potni stroški in potrošni material. Sama oprema ni draga in za tekmovalce ne predstavlja večjega stroška.

Delno klubu pomaga občina, ki zagotovi približno polovico potrebnih sredstev, ostalo morajo člani pridobiti sami, med drugim tudi z organizacijo tekmovanj, kjer sodelujejo tako starši otkot kot ostali člani. Poleg tega morajo poiskati sponzorje in donatorje, ki jih kljub dolgoletni tradiciji, velikemu ugledu in dobrim rezultatom težko najdejo. »Verjemite, za majhen kljub iz majhnega kraja je najti podpornike kar težko. Zato nam pomoč NLB v okviru projekta Šport mladih toliko več pomeni. Ne zgolj materialna podpora, pomembna je celotna podpora, ki jo dobimo,« priznava Karla Kovšca. »Dejstvo, da smo uspeli na razpisu, vidimo tudi kot priznanje za to, da se trudimo športno življenje približati čim večjemu številu otrok. Vsaka taka pomoč da vsem, ki sodelujemo v klubu, nov zagon. Časi so težki in res si želim, da bi naš klub preživel, saj gre za res lepo športno zgodbo,« še zaključuje Kovščeva.

## Evora blestela na plesnem festivalu v Sarajevu

Tea Obrol Arhiv PK Evora

V tednu od 11. do 14. aprila so se plesalke in plesalci Plesnega kluba (PK) Evora iz Cerknice že tretjič odpravili na plesno tekmovanje Inter Dance Fest 2019 v Sarajevo. Pod koreografsko taktirko trenerk **Jerneje Žnidaršič** in **Alje Uršič Arko** so plesalci naravnost blesteli. V vseh starostnih kategorijah – pionirji, mladinci in člani – so tekmovali v disciplinah street dance show (SDS) in hip hop (HH).

Plesalke in plesalci so se vrnil s kopico izjemnih rezultatov, medalj in pokalov: 1. mesto – School day (SDS, mala skupina, pionirji), 1. mesto – HH, mala skupina, mladinci, 1. mesto – **Lina Vitič** in **Tia Strohsack** (SDS, pari, pionirji), 1. mesto – **Žan Stojanović** (SDS, solo, pionirji), 2. mesto – **Eva Lukman** (SDS, solo, mladinci), 3. mesto – **Eva Lukman** in **Lena Čokl** (SDS, pari, mladinci), 8. mesto – **Nina Škrlič** in **Elina Tereza Mihelčič** (SDS, pari, mladinci), 18. mesto – **Juna Jesenšek** (HH, solo, članice) in 19. mesto – **Neža Horvat** (HH, solo, mladinke). Plesalke in plesalci PK Evora pa po festivalu nikakor ne počivajo, saj jih v prihodnjih dveh mesecih čakajo pokalni turnir, evropsko prvenstvo v Bratislavi in državno prvenstvo v modernih tekmovalnih plesih. ■



## 28. državno prvenstvo

Na 28. državnem prvenstvu Republike Slovenije v streljanju z zračnim orožjem so člani Cerkniskega društva strelk in strelcev CD-SIS-X osvojili:

### Pionirke – zračna puška

1. mesto posamezno **Tjaša Kandare**, 190/200, DR

### Kadeti – zračna puška

3. mesto ekipno CD-SIS-X, 1165,8

13. mesto posamezno **Lukaš Potužak**, 390,1/400

14. mesto posamezno **Gašper Šlajnar**, 388,2/400

15. mesto posamezno **Primož Jernejčič**, 387,5/400

### Cicibani – serijska puška

8. mesto ekipno CD-SIS-X, 478

11. mesto posamezno **Naj Miro Majcen**, 187/200

19. mesto posamezno **Matija Zigmund**, 183/200

50. mesto posamezno **Žiga Penca**, 148/200



## ŠPORTNI SEMAFOR

### KOŠARKA

KK Cerknica, 4. slovenska košarkarska liga,

2. del (liga za prvaka) 10 tekem, 9 zmag, 1 poraz, 1. mesto

30. 3. 2019 Prebold Vrtine Palir : Cerknica, 70 : 98

6. 4. 2019 Cerknica : Petrol Olimpija mladi, 78 : 69

### NAMIZNI TENIS

PPK Rakek, člani, 2. liga

18 tekem, 8 zmag, 10 porazov, 7. mesto

30. 3. 2019 NTK Logatec : PPK Rakek, 1 : 5

### NOGOMET

NK Cerknica, Primorska članska liga

12 tekem, 4 zmage, 2 remija, 7 porazov, 6. mesto

30. 3. 2019 Cerknica : ND Renče, 3 : 0

7. 4. 2019 Komen : Cerknica, 2 : 0

13. 4. 2019 Cerknica : NK Portorož Piran, 2 : 3

27. 4. 2019 Korte Avtoplus : Cerknica, 3 : 1

## NAVIJAJMO ZA NAŠE!

### NOGOMET

Nogometno igrišče »Kolen«, Cerknica

18. maj

NK Cerknica : NŠ Ankaran

**VAREN POGLED NA SVET**

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •

IZDELAVA VARNOSTNIH NAČRTOV ZA STANOVANJSKE IN DRUGE OBJEKTE

10 let **Lentus**

CESTA 4. MAJA 61 1380 CERKNICA TEL: 0590-51-200 GSM: 041-901-508 INFO@LENTUS.SI WWW.LENTUS.SI

# SMG

Gradimo s srcem.



## PRODAJNI SALON SMG

Cesta 4. maja 50a  
1380 Cerknica

## DELOVNI ČAS

|                  |                               |
|------------------|-------------------------------|
| pon., sre., pet. | 8:00 - 12:00<br>12:30 - 16:00 |
| tor., čet.       | 8:00 - 12:00<br>12:30 - 18:00 |
| sob.             | po dogovoru                   |
| ned. in prazniki | zaprto                        |

## KONTAKT

info@smg.si  
www.smg.si

direktor: 040 899 728  
svetovalec: 051 660 083

## Z NAMI DO CELOVITE PRENOVE VAŠEGA DOMA

Na enem mestu lahko med seboj primerjate produkte različnih priznanih proizvajalcev ter vidite in preizkusite vhodna vrata, notranja vrata, PVC in lesena okna, vse vrste roletnih sistemov in strešna okna, vgrajena v mansardni prostor. Tako boste na podlagi **lastne izkušnje z izdelkom** in s pomočjo nasvetov našega strokovnega svetovalca našli najboljšo rešitev za vaš dom.



**mansarda (20 cm izolacije) že od 28 €/m<sup>2</sup> + DDV**

**okna PVC Nagode**

**strešna okna VELUX**

**Do 15 % popusta na določeno stavbno pohištvo**

## Plakat miru 2019

**V soboto, 23. marca, je v Osnovni šoli Ivana Roba v Šempetru pri Novi Gorici potekala zaključna prireditve klubov Lions Slovenije, ki vsako leto sponzorira mednarodni likovni natečaj Plakat miru. Letošnji naslov je bil Bodimo prijazni.**

Natečaj spodbuja mladino k razmišljanju o svetu, miru, prijateljstvu, medsebojnih odnosih, skratka o vrednotah, ki naj bi jih spoštovali. Iz matične šole Notranjski odred Cerknica sta svoje likovno delo oddala ena učenka in učenec, iz podružnice v Grahovem pa štiri učenke. Na natečaju je sodelovalo okoli 90 šol, 34 Lions klubov in kar 1900 otrok iz vse Slovenije. V finalni izbor je prišlo 128 del. Med 24 finalisti se je na 13. mesto uvrstil plakat **Ize Križančič** iz Osnovne šole Notranjski odred Cerknica.

Zaključne prireditve z odprtjem razstave smo se udeležili: **Naja Kandžič** in **Urška Zgonec** iz grahovske šole, **Iza Križančič** iz matične šole in mentor **Jernej Dolničar**. V nagradnem izletu smo si ogledali še znamenitosti. Najprej smo si ogledali Coroninijev dvorec in se poglobili v zgodovino goriške plemiške rodovine Coronini. Nato smo šli na ogled frančiškanskega samostana Kostanjevica v Novi Gorici in si ogledali Škrabčevo knjižnico ter grobnico Burbonov. Med drugim smo obiskali tudi Kulturni dom Lojzeta Bratuža Gorica. Grad, ki smo ga obiskali v Gorici, je bil med prvo svetovno vojno delno uničen, ampak so ga ponovno zgradili po skicah načrtov. Občini Gorica



in Nova Gorica sta se odločili, da bosta vstop Slovenije v Evropsko unijo obeležili z novim, skupnim mestnim trgom, ki se imenuje Trg Evrope. Z obiskom tega trga se je naš izlet zaključil. Nova Gorica je prekrasna destinacija za popoldanski izlet, kot smo ga doživeli mi.

### Poseben obisk

V Vrtcu Martin Krpan Cerknica se trudimo sodelovati tako z lokalnim kot tudi širšim okoljem in s tem otrokom obogatiti bivanje v vrtcu. Strokovne delavke oddelka Zajčki smo v oktobru 2018 pričele sodelovati s centrom starejših iz Notranjih Goric. Projekt smo poimenovali Polepšaj mi starost. Namen projekta je med drugim otroke tudi naučiti, da lahko malenkosti, kot sta pismo ali preprost izdelek, nekemu polepšata dan. Prvo pismo z odtisi dlani otrok smo poslali že v mesecu oktobru. Naši novi prijatelji so nam odpisali v pustnem času in dodali fotografije, na katerih je bilo ujeto pestro



dogajanje v prazničnem decembru. Prejeli smo tudi ročno izdelano sliko metulja, ki nam krasi igralnico. Ker so naši otroci še premajhni za izlet v Notranje Gorice, smo upokojence 4. aprila povabili kar k nam. Skupaj s starši in otroki smo naredili velike rože iz papirja, ki bodo krasile njihov dom v Notranjih Goricah. Presenečenje za vse sodelujoče pa je bila lutkovna predstava v izvedbi strokovnih delavk oddelka Zajčki. Za nami je zelo prijetno druženje z lepim namenom, zadovoljstvo ob srečanju je bilo obojestransko. Želimo si ohraniti stik in s projektom nadaljevati, čez čas, ko bodo otroci večji, pa nove prijatelje tudi obiskati v domu starejših. Več fotografij s srečanja si lahko ogledate na spletni strani DEOS Centra starejših Notranje Gorice. ■

☞ Katja Purkart ☞ Kaja Albreht



## Obiskal nas je kolektiv vrtca z Jesenic

☞ 📷 Urška Kraševc

V soboto, 12. aprila, je pred Vrtec Martin Krpan Cerknica pripeljal avtobus strokovnih delavcev vrtca z Jesenic. Pozdravile so jih čarovnice. Po pozdravu ravnatelja so se gosti hitro udomačili in pokazali zanimanje za vse, kar se pri nas dogaja. Po ogledu vrtca so bili navdušeni in tudi nekoliko zavistni, saj tako dobrih pogojev, kot jih imajo naši otroci in delavci vrtca, pri njih nimajo. Strokovne delavke so predstavile tudi prednostno nalogo prosta igra, ki v vrtcu poteka drugo leto. Gosti so izvedeli, kako poteka v različnih starostnih skupinah, kateri so zastavljeni cilji, kako igro nadgrajujejo, s katerimi dilemami se srečujejo in kako jih rešujejo. Gosti so nas nagradili z aplavzom in nam nakazali, da delamo dobro. To nam je dalo novo energijo in potrditev, da otroke vodimo po pravi poti. ■



## Sejem Altermed

☞ Katja Mikuletič, Anja Kebe Knavs 📷 Eva Baraga

16. marca smo učiteljice Osnovne šole Notranjski odred Cerknica in Podružnične šole Maksim Gaspari Begunje v okviru Eko šole šolo zastopale na sejmu Altermed v Celju. Vsaka šola je pripravila svojo stojnico. Stojnico matične šole, ki smo jo poimenovala Dober tek, so krasile didaktične in namizne igre, povezane z zdravo prehrano, fotografije in misli učencev, ponujale pa smo tudi različne namaze. Na stojnici podružnične šole Iz narave za dobro počutje smo pripravile pripravek za krepitev možganov in živcev, jabolčni kis z zelišči ter sušeno sivko in lovor. Obiskovalci so se lahko preizkusili v družabni igri ali veš, kaj ješ? Komisija je stojnicama podelila zlato priznanje. Učenci so se predstavili tudi z glasbeno točko Moč glasbe, učenci iz Grahovega pa s predstavo Mulci proti doktorju Zlobi. ■



## Na obisku pri lovski družini

☞ 📷 Nataša Petrič

Z otroki iz skupine Lisičke smo obiskali družino Prevec, v kateri so vsi člani Lovske družine (LD) Gorenje Jezero. K njim smo se odpravili z namenom, da bi izvedeli čim več zanimivega o lovu, in v želji, da bi videli uplenjeno divjad. Že pred hišo nas je prijazno sprejela lovka Špela in nas povabila, da se ji pridružimo v prostoru, kjer hranijo lovsko opremo in trofeje divjadi. Predstavila nam je delo lovke in opremo. Pridružil se nam je tudi njen ded Ludvik Prevec, ki nam je povedal nekaj zanimivih anekdot iz gozda. Ker pa ima pravi lovec ob sebi vedno tudi lovskega psa, smo spoznali Esa, nadvse prijaznega psička. Otroci so bili nad obiskom navdušeni, radovedno so poslušali in spraševali. Hvala Špeli in Ludviku ter LD Gorenje Jezero za nadvse prijetno in poučno izkušnjo. ■



## Smeh je pol zdravja

☞ Darja Andrejčič 📷 Ivanka Kovšca

Srečanje prijateljev knjige Bralno popoldne z naslovom Smeh je pol zdravja, namenjeno učencem od 5. do 9. razreda, je 22. marca potekalo v knjižnici Osnovne šole Notranjski odred Cerknica. Tokrat je bila udeležba številnejša, kar je dalo srečanju dodaten čar. Poklepetali smo o najljubših knjigah, pa tudi o filmih, posnetih po knjižnih predlogah. V zabavnem delu smo »razrezali« pesem, jo poskusili ponovno pravilno sestaviti ter se z zaprtimi očmi preizkusili tudi v pravilnem sestavljanju razrezanih obrazov. Iskali smo pregovorne pare in jih nato pojasnili. Sestavljali smo nove pravljice in se ob njih zelo zabavali. Druženje smo popestrili z izmenjavo knjig, izdelovanjem družabne igre, ki pa smo jo tudi preizkusili. Bilo je veliko smeha in strinjali smo se, da so takšna srečanja zelo prijetna. ■





### Cirkus na Rakeku

V vrtcu na Rakeku se je 18. in 19. aprila ustavil čisto pravi cirkus. Otroci so brezplačno prejeli vstopnice, ki nam jih je poredni klovn razrezal na koščke in smo jih morali nato sestaviti, zlepiti in pobarvati. Pri vhodu nas je pozdravila zabavna klovnesa in nam predstavila cirkuške atrakcije. Preizkusili smo se lahko v streljanju z lokom, hranili lačnega leva, pomagali postaviti pravi pisani barvni šotor, ciljali v škatle z žogo, obiskali hišo strahov, hodili po vrvi, po gumah in skozi goreče obročje. Za konec pa smo se posladkali še s sladoledom.

☞ Strokovne delavke Vrtca Martin Krpan Cerknica, enote na Rakeku  
 📷 arhiv vrtca

### Očistili smo gozdiček

V cerkniškem vrtcu se zavedamo, da je bivanje na prostem zelo pomembno, zato radi preživljamo čas tudi v gozdičku za bencinsko črpalko, ki je ravno prav oddaljen od vrtca. Tam se otroci igrajo, plezajo, skačejo, tečejo in zelo uživajo. Žal pa nas vedno znova tam pričakajo kupi odpadkov, ki so ne le moteči, ampak tudi nevarni. Da bi bilo naše bivanje v naravi bolj sproščeno in predvsem varno, smo se strokovni delavci odločili, da prostor očistimo. Želimo si, da bi gozdiček ostal čist in da bi vsak, ki se tam zadržuje, v bodoče sam počistil za seboj. ☞ 📷 Judita Prudič



### Revija otroških folklornih skupin

V četrtek, 4. aprila, so učenci Podružnične šole Maksim Gaspari Begunje, ki obiskujejo folklorni krožek, nastopili na reviji otroških folklornih skupin v Dolenji vasi pri Ribnici. Kot edina folklorna skupina iz naše občine so se v družbi še štirih folklornih skupin iz občin Nova vas in Ribnica pod mentorstvom Anite Štritof Malc predstavili s svojim spletom Sp'stico pusta v hišo. Strokovni spremljevalec revije Marko Pukšič je učence za nastop zelo pohvalil in jih spodbudil k nadaljnjemu ustvarjanju. Domov smo se vrnili ponosni in polni novih načrtov. ☞ 📷 Anita Štritof Malc



### Vabilo

Civilna zaščita občine Cerknica, Zdravstveni dom Cerknica in PGD Cerknica organizirajo dogodek **Vrni mi utrip, ki se bo odvijal v soboto, 25. maja, med 9.00 in 13.00 pred Mercator centrom Cerknica.**

Predstavili bodo delo in poslanstvo prvih posredovalcev.

V Mobilni simulacijski enoti ZD Ljubljana bodo občanom prikazali osnove prve pomoči, simulirali bodo tudi realne situacije in sodelovanje prvih posredovalcev z ekipo nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Cerknica.

Pripravljajo tudi delavnice za otroke ter kotichek za druženje in klepet ob kavi.



## Zlatarstvo KOSI

- Velika ponudba poročnih prstanov.
- Zlato, srebro, jeklo v različnih izvedbah s pravimi ali sintetičnimi kamni.
- Nakit izdelujemo tudi iz prinesenega zlata, ročna izdelava.
- Nudimo tudi graverske usluge – laser, CNC ipd.



Avtorica: **Tatjana Gostiša**

# Brezplačne prireditve po vsej Sloveniji

**10. maja se bo zopet začel Teden vseživljenjskega učenja (TVU), ki je najvidnejša promocijska kampanja na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji in poteka že 24 let.**

Projekt usklajuje Andragoški center Slovenije (ACS) in ga izvaja v sodelovanju s stotinami ustanov, skupin in posameznikov po vsej državi – pa tudi onkraj naših meja. V TVU spodbujamo pomembnost učenja v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema. Vsi, ki projekt soustvarjamo, bodisi v vlogi izvajalcev prireditev bodisi kot udeleženci, prispevamo k udejanjanju slogana »Slovenija, učeča se dežela«. Projekt sofinancira Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport.

Vabljeni na brezplačne prireditve, ki se bodo od 10. maja do 30. junija odvijale po celotni Sloveniji. Prireditve poiščete na spletni strani Andragoškega centra Slovenije pod zavihkom koledar, na spletni strani vitra.si ali pa nas



**24 LET**  
1996-2019

obiščite na našem naslovu Partizanska cesta 2 a v Cerknici.

Vitra Cerknica sodeluje v TVU od samega začetka leta 1996. Začeli smo kot izvajalec aktivnosti, od leta 2000 pa smo tudi regionalni koordinator za občine Cerknica, Loška dolina, Bloke in Logatec. V letošnjem letu je med dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih tudi Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, ki smo jo predlagali zaradi izjemnih dosežkov na področju vključevanja vseh lokalnih ciljnih skupin. Slavnostna podelitev bo 11. maja ob 11.00 v Letnem gledališču Khislstein v Kranju.

Vabljeni na otvoritev, predvsem pa na pester in bogat nabor aktivnosti TVU, ki so po celi Sloveniji brezplačne in pripravljene posebej za vas.

## Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica objavlja razpis za vpis v šolsko leto 2019/2020

| Program                    | Priporočljiva | Opombe                     |
|----------------------------|---------------|----------------------------|
| Predšolska glasbena vzgoja | 5             | Brez predhodnega preizkusa |
| Glasbena pripravnica       | 6             | Brez predhodnega preizkusa |
| Klavir                     | 7–8           | Sprejemni preizkus         |
| Harmonika                  | 7–9           | -  -                       |
| Diatonična harmonika       | 9–11          | -  -                       |
| Violina                    | 6–8           | -  -                       |
| Viola                      | 9–13          | -  -                       |
| Kontrabas                  | 9–18          | -  -                       |
| Violončelo                 | 7–9           | -  -                       |
| Kitara                     | 7–9           | -  -                       |
| Flavta                     | 9–11          | -  -                       |
| Klarinet, saksofon         | 9–11          | -  -                       |
| Rog, trobenta              | 9–11          | -  -                       |
| Tuba, pozavna              | 11–18         | -  -                       |
| Tolkala                    | 8–11          | -  -                       |
| Petje                      | 15–24         | -  -                       |

### Sprejemni preizkusi za vpis v glasbeno šolo – šolsko leto 2019/2020

| CERKNICA (sreda) | RAKEK (torek)                          | STARI TRG (ponedeljek) | NOVA VAS (ponedeljek) |
|------------------|--|------------------------|-----------------------|
| 8. 5. 2019       | 7. 5. 2019                             | 6. 5. 2019             | 20. 5. 2019           |
| 15. 5. 2019      | 14. 5. 2019                            | 13. 5. 2019            | 27. 5. 2019           |
| 22. 5. 2019      | Za vse oddelke v Cerknici              |                        |                       |
| 29. 5. 2019      | Za vse oddelke v Cerknici              |                        |                       |
| 28. 8. 2019      | Naknadni rok za vse oddelke v Cerknici |                        |                       |

Sprejemni preizkusi (preverjanje glasbene nadarjenosti) bodo v vseh razpisanih rokih od 17. do 18. ure. Za informacije pokličite na tel. 01 705 07 33.



Izobraževanje za program glasba traja štiri, šest oziroma osem let.

## ZD Cerknica obeležil Svetovni dan zdravja

**V Zdravstvenem domu (ZD) Cerknica smo ob svetovnem dnevu zdravja v ponedeljek, 8. aprila, organizirali različne zdravstvenovzgojne stojnice, na katerih smo se občanom predstavili s pestrim naborom preventivnih delavnic, ki jih skozi celo leto izvajamo v Cerknici, Starem trgu pri Ložu in Novi vasi.**

### Seznanitev s preventivnimi programi

V zdravstvenem domu je bilo vzdušje zelo prijetno in sproščeno. Na stojnicah smo ljudem ponudili brezplačne meritve krvnega sladkorja in krvnega tlaka. Seznaniti se je bilo mogoče tudi s programom zgodnjega odkrivanja raka na debelem črevesju ter z zgodnjim odkrivanjem raka na dojki in prostati.

Zobozdravstvena preventiva je poskrbela za nasvete in pripomočke za izvajanje ustne in zobne higijene pri vseh starostnih skupinah. Obiskovalci so prejeli uporabna darila – zobno in medzobno ščetko, zobno pasto, ustno vodico, dobili pa so tudi priporočila, kako jih pravilno uporabljati.

Da pa naše brbončice niso bile preveč zapostavljene, smo pripravili tri okusne sadno-zelenjavne napitke ter na ta način razbili stereotip, da zdrava hrana ni okusna.

Poleg zdravstvenovzgojnega svetovanja je bil načrtovan tudi preizkus hoje na dva kilometra, ki ga zaradi dežja žal nismo mogli izvesti. Preizkus je enostaven, natančen, varen in ponovljiv test. Po zaključeni hoji v lastnem tempu izmerimo indeks posameznikove telesne zmogljivosti in na podlagi rezultatov svetujemo ustrežno telesno dejavnost ter zdravju prijazno športno vadbo. Test je primeren za vse med 20. in 65. letom starosti. Test hoje na dva kilometra bomo v ZD Cerknica ponovno organizirali 21. septembra.

### Dostopnost za vse

Letošnji svetovni dan zdravja, ki ga vsako leto obeležujemo 7. aprila, je potekal pod geslom Univerzalna dostopnost do zdravstvenih storitev: za vsakogar, vsepovsod. Pojem dostopnosti je večplasten, saj je treba upoštevati zelo različne okoliščine in potrebe posameznika.

V ZD Cerknica se zelo trudimo, da omogočimo dostop do svojih storitev vsem uporabnikom tako na preventivnem kot



kurativnem področju. Iz leta v leto se trudimo, izboljšujemo, spreminjamo in prilagajamo dostop ljudem, ki so gibalno ovirani, imajo težave z vidom, mamiciam z dojenčki. Univerzalno dostopnost je Svetovna zdravstvena organizacija opredelila kot pomembno človekovo pravico, čeprav je v številnih državah sveta niso deležni niti v manjšem obsegu.

Dostopnost do zdravstvenega varstva ne pomeni le dostopnosti do zdravstvene oskrbe oziroma do zdravstvenih storitev, temveč tudi do promocije zdravja, ki je ključna javnozdravstvena funkcija in mora biti zagotovljena na ravni države.

Pomembno preventivno vlogo igrajo presejalni programi za zgodnje odkrivanje bolezni in dejavnikov tveganja, pri čemer v ZD Cerknica v zadnjih letih beležimo povečano odzivnost. Preventivni presejalni programi so namenjeni ljudem, ki se počutijo dobro in nimajo opaznih zdravstvenih težav – zato, da bi ostali zdravi. Za vse zavarovance, ki imajo urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje, storitve nekaterih preventivnih zdravstvenih programov v celoti krije zdravstvena zavarovalnica. Ti programi so: nacionalni program primarne preventive srčno-žilnih bolezni, preventivni program preprečevanja in obvladovanja kroničnih nenalezljivih bolezni v ambulantah družinske medicine, program Svit, program Dora in program Zora.

Ne samo v ZD Cerknica, ampak po vsej Sloveniji je treba izboljšati učinkovitost zdravstvenega sistema z boljšim izkoristkom zmogljivosti. Kljub majhnemu številu oseb, ki formalno nimajo obveznega zdravstvenega zavarovanja, je treba zagotoviti, da ne bo nikomur odtegnjena pravica do potrebnega zdravljenja samo zaradi nezmožnosti plačila. V zdravstvenovzgojnem centru se bomo še naprej trudili, da bomo vsakemu udeležencu nudili strokovno podporo v prizadevanju za doseganje osebnih ciljev za ohranitev zdravja.



# Predavanje Radovana Radetića

**Uspešno sodelovanje osnovnih šol z Rakeka in iz Cerknice ter cerkniškega vrtca z Večgeneracijskim družinskim centrom Cerknica, v okviru katerega poteka petletni projekt Točka moči, nam je tudi v aprilu omogočilo odlično predavanje o starševskih vsebinah.**



## Začaran krog

Tokrat so v goste povabili **Radovana Radetića**, diplomiranega sociologa, družinskega terapevta in mediatorja ter od leta 2006 sodelavca Zavoda Aleksandra iz Ljubljane. Radovan Radetić nam je s predavanjem z naslovom Kako prepoznati neustrezno vedenje otroka in preprečiti, da to preraste v nasilno vedenje, ponudil

drugačne poglede na vzgojo in razumevanje vedenja otrok. Namesto vprašanja zakaj, ki po njegovem vedno implicira neko krivdo, se sprašuje kako. Ko išče odgovor na vprašanje, kako to, da otrok nečesa ne zmore, se osredotoča na iskanje rešitev. Inkluzivna šola, v kateri imamo dandanes različne otroke, ki prihajajo iz različnih okolij in imajo različna vedenja, pomeni, da imamo hkrati s tem veliko otrok s čustvenimi težavami, otroke, ki kažejo simptome različnih vedenjskih motenj, veliko jih ima tudi ADHD. Vsi ti otroci morajo biti vključeni v šolo, vendar sistem ni poskrbel, da bi bili vzgojitelji in učitelji opremljeni z znanji in orodji, ki bi jim zagotovili učinkovito delo s takšnimi otroki. Ker se učitelji ne znajo ustrezno odzvati na vedenje otrok, prihaja do pritiskov na starše in tako se stiska iz šole preseli domov. Starši so pogosto prepričani, da so ravno učitelji strokovno usposobljeni za razumevanje raznovrstnega vedenja otrok, in pričakujejo pomoč in nasvete učiteljev pri vzgoji. Ujeti so v začaran krog; z raznovrstnimi grajami, kaznimi, pogojevanji in kritikami preprečujejo otroku, da bi funkcioniral.

## Vzgajati s srcem

Predavatelj je izpostavil, da agresija sama po sebi ni problem, temveč je problem nasilje, ki nastopi takrat, kadar agresijo uporabimo z namenom, da nekaj dosežemo. Medtem ko so bile nekoč oblika nasilnega vedenja razne tolpe, pa danes loči dve vrsti nasilja: instrumentalizirano nasilje in impulzivno agresijo. Pri prvem gre za namen, da nekaj dosežemo (udarim, da dobim svinčnik ...), pri drugem pa agresivno vedenje izhaja iz impulza. Znotraj tovrstnega vedenja loči glede na vedenje štiri skupine otrok: (1) razvajene, pri katerih gre bolj za vzgojno kot pa za vedenjsko problematiko, saj starši ne znajo ločiti med otrokovo željo in potrebo; (2) manipulativne – bistri otroci, ki natančno vedo, kako in s kom manipulirati, da dobijo, kar želijo, njihovi starši pa imajo pogosto težave z doslednostjo pri vzgoji; (3) avtoagresivne – otroci pogosto pregorijo v lastnih pričakovanjih ali pričakovanjih staršev, avtoagresivnost se kaže prek različnih motenj hranjenja kot npr. anoreksija, bulimija, samopoškodovanje, pri dečkih steroidi in fitness; ter (4) t. i. »otroke pod klobukom«, ki jih je

danes v osnovnih šolah že 31 odstotkov. Pri teh otrocih gre za izrazito impulzivno vedenje in ne za posledice vzgoje, saj gre za razvojno, dimenzionalno težavo, ki je lahko večja ali manjša. Ti otroci potrebujejo strukturo, pomoč pri odpravi ovir, ne pa obsojanja, kritiziranja, kaznovanja, primerjanja, postavljanja mej in drugih oblik negativne vzgoje, ki stvari le poslabšajo. Prispevajo namreč k temu, da se otrokova samopodoba poruši. Ko se pri teh otrocih samopodoba popolnoma sesuje, je rezultat agresija. Najprej navzven, ko pa to preprečimo, pa navznoter, pozneje v anksioznost oz. depresijo, na dolgi rok pa vodi v psihopatologijo. Pri teh otrocih je treba iskati njihove močne plati, nagrajevati njihove uspehe in jih pri tem podpirati in krepiti. S tem, ko krepimo to, v čemer so dobri, dvigujemo njihovo samopodobo. Predvsem pa morajo starši prilagoditi svojo percepcijo. Te otroke je treba vzgajati s srcem.

Staršem je na koncu položil na srce štiri priporočila: bodite mirni, bodite pozitivni, pomagajte otroku postavljati strukturo (tam, kjer je zgubljen) in vztrajajte pri prvih treh. Za tiste, ki ste predavanje v Cerknici zamudili, pa namig, da bo Radovan Radetić predaval 13. maja ob 18.00 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Lesene konstrukcije  
3D izris načrta  
CNC razrez lesa

**MGing**

Nadstreški  
Lesene terase in fasade  
Krovstvo, kleparstvo in tesarstvo

Ravne in zelene strehe  
Hidroizolacije

041 900 797  
info@mging.si  
www.mging.si

MGing d.o.o.  
podružnica Notranjska

My Green  
L roof



Na podlagi 22. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (ZGJS, Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS4), Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1-UPB3, Uradni list RS št. 65/09-UPB s spremembami), 16. in 17. člena Odloka o ustanovitvi JP Komunala Cerknica (Uradni list RS št. 104/2011) in Družbene pogodbe Razpisna komisija za izvedbo javnega razpisa za direktorja JP Komunala Cerknica, d. o. o.,

## razpisuje prosto delovno mesto direktor JP Komunala Cerknica, d. o. o.

Kandidati, ki se bodo prijavi na delovno mesto, morajo poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. imajo najmanj visoko izobrazbo;
2. imajo najmanj pet let delovnih izkušenj na vodstvenih in vodilnih delovnih mestih;
3. so državljani Republike Slovenije;
4. izpolnjujejo pogoje iz drugega odstavka 255. člena ZGD-1;
5. imajo ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti;
6. ustrezno poznajo dejavnosti, ki jih izvaja podjetje;
7. aktivno znajo tuj jezik (angleško, francosko, nemško ali italijansko);
8. kandidati niso člani drugega organa vodenja ali nadzora JP Komunala Cerknica, d. o. o.

Kandidat mora kot dokazila o izpolnjevanju zgoraj navedenih pogojev k prijavi predložiti naslednje dokumente:

1. overjeno fotokopijo diplome;
2. življenjepis,
3. dokazilo o državljanstvu;
4. program razvoja in delovanja javnega podjetja;
5. dokazila, da zanj ne obstajajo okoliščine iz 2. odstavka 255. člena ZGD-1, in sicer da:
  - ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine oz. da je v primeru obsodbe minilo vsaj pet let od pravnomočnosti sodbe in dve leti od prestane kazni zapora,
  - mu ni bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica in ta prepoved še traja,
  - ni bil kot član organa vodenja ali nadzora družbe, nad katero je bil začel stečajni postopek, pravnomočno obsojen na plačilo odškodnine upnikom v skladu

z določbami zakona, ki ureja finančno poslovanje podjetij, o odškodninski odgovornosti, oziroma je od pravnomočnosti takšne obsodbe minilo vsaj dve leti;

6. dokazilo, da na višji ravni zahtevnosti (B2) poleg slovenščine obvlada vsaj enega od tujih jezikov (angleškega, francoskega, nemškega ali italijanskega). Kot potrdilo o aktivnem znanju tujega jezika bo razpisna komisija upoštevala potrdila, ki jih izda Državni izpitni center, certifikate oziroma dokazila o uspešno opravljenem izpitu iz tujega jezika na dodiplomskem univerzitetnem študiju, maturitetno spričevalo oziroma dokazila o šolanju v tujini ali spričevalo o aktivnem znanju tujega jezika oziroma druga potrdila, iz katerih bo razviden nivo znanja tujega jezika v primerjavi z Europass jezikovno izkaznico.

Direktorja javnega podjetja imenuje in razrešuje Skupščina JP Komunala Cerknica, d. o. o. Mandat direktorja traja štiri leta, po preteku mandata je lahko ista oseba ponovno imenovana.

Pisne prijave z vsemi zahtevanimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo priporočeno v zaprti kuverti na naslov: JP Komunala Cerknica, d. o. o., Razpisna komisija, Notranjska cesta 44, 1380 Cerknica, z oznako: »Ne odpiraj – prijava na delovno mesto direktorja«.

Razpis traja od 10. 5. 2019 do vključno 25. 5. 2019. Šteje se, da je prijava prispela pravočasno, če je prispela na zadnji dan roka za oddajo prijav. Za pravočasno se šteje tudi prijava, ki je bila oddana priporočeno po pošti zadnji dan roka za oddajo prijav.

V izbirni postopek se bodo uvrstile samo popolne, ustrezno označene in pravočasno prispele vloge kandidatov, ki bodo izpolnjevali razpisne pogoje. Kot nepopolni bosta šteli tudi vloga, pri kateri kandidat ne bo predložil v objavi razpisa zahtevanih dokazil, ter vloga, iz katere ni mogoče razbrati, ali kandidat izpolnjuje razpisne pogoje.

Neizbrani kandidati bodo o tem, da niso bili izbrani, obveščeni v osmih dneh po zaključenem postopku izbire.

V besedilu javnega razpisa uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Avtor: **Lucjan Batista** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

## O vlogah za nepovratna sredstva

**V zadnjem času je opazen povečan obisk svetovalne pisarne z vprašanji glede nejasnosti pri izpolnjevanju, obravnavanju in pa čakanju na obravnavo vlog za nepovratna sredstva Eko sklada.**

### Previdno pri izpolnjevanju

Čakanje na obravnavo vloge: res se je čas za obravnavo vlog podaljšal na pet do šest mesecev. Vzrok je enostaven – veliko število vlog, malo pregledovalcev. Eko sklad je pred kratkim zaposlil nekaj dodatnih ljudi in tako verjamem, da bo do konca leta uspel zmanjšati čakalno dobo na predvideno tri mesece, kot je določena v razpisu. K skrajšanju obravnav lahko pripomorejo tudi vlagatelji. Svetujem, da pazljivo preberejo navodila in vlogo izpolnijo pravilno in v celoti. S tem ne bodo potrebni dodatni pozivi Eko sklada za dopolnitev vloge. Vlogo bo pregledovalec tako »vzel v roke« le enkrat in ne večkrat.

Z deli lahko začnemo takoj po oddaji vloge in ni treba čakati na odobritev. Seveda tu obstaja dvom vlagateljev, ali bo vloga pozitivno rešena. Seveda bo, če bomo izpolnili vse v razpisu navedene zahteve in jo pravočasno vložili. Če so vloge nepopolne, pa obstaja dvom, da jim Eko sklad ne bo ugodil. Zato ni odveč še enkrat poudariti, da je treba vlogo skrbno izpolniti.

Fotografije kot priloga morajo nedvoumno prikazovati dejansko stanje pred in po izvedbi. Tu bi opozoril predvsem na zamenjavo stare kurilne naprave (in takrat višjo subvencijo). Stara kurilna naprava mora biti fotografirana, ko je demontirana, tako da je videti tudi toplovodno instalacijo, na katero je bila priklopljena. Ko je nova ogrevalna naprava postavljena v drugem delu istega ali drugega prostora, je treba to kot pojasnilo napisati – najbolje kar na priloženi fotografiji, tako da se izognemo morebitnim pomislekom, da gre za drugo stavbo. Priporočam, da fotografiram z istega zornega kota pred in po izvedbi (tam, kjer jih lahko) ter se tako izognemo morebitnim nejasnostim. Tudi menjave le določenega števila oken in izolacije le dela fasade označimo na fotografijah, in sicer na način, da je jasno vidno stanje pred in po izvršitvi ukrepa. Prav tako na fotografijah označimo, kje bodo nameščeni npr. sončni ali fotovoltaični sprejemniki oziroma paneli, saj slika obstoječega stanja prikazuje le prazno streho.

### Obetajo se novi razpisi

Obvezna priloga je seveda tudi gradbeno dovoljenje; pri starejših stavbah, pri katerih dovoljenja ni, pa je treba priložiti kopijo potrdila, da ima stavba uporabno dovoljenje, ki ga



dobite na upravni enoti. Posebej je treba poudariti, da razne dozidave, spremembe obstoječega stanja, za katere ni gradbenega dovoljenja ali dovoljenje ni bilo izdano pred 1. julijem 2010, niso predmet obravnave za nepovratna sredstva.

Predračuni naj bodo napisani jasno, jasno razčlenjeni po postavkah in seveda v skladu s pogoji v razpisu. Za toplotnoizolacijski material naj bo priložena izjava o lastnostih materiala s podatkom o toplotni prevodnosti.

Kar nekaj vprašanj je tudi o upravičenosti do stodontne subvencije za socialno ogrožene občane pri nabavi nove kurilne naprave. To drži, vendar takrat, ko je oseba prejemnik socialne pomoči in živi na območju občin s sprejetim Odlokom o načrtu za kakovost zraka. Notranjske občine pa tega odloka nimajo. Se pa pripravlja nov obsežnejši razpis glede pomoči socialno ogroženim občanom.

Seveda se pojavlja še kup drugih vprašanj in vseh pač tu ne moremo obravnavati. Odgovore nanje lahko dobite v svetovalni pisarni vsak ponedeljek od 15.00 dalje, seveda po predhodnem naročilu.

Morda še dodatna informacija: od konca aprila oziroma v mesecu maju bodo predvidoma objavljeni novi razpisi za nepovratna sredstva. Višine nepovratnih sredstev naj se ne bi spreminjale, spremenjeni pa naj bi bili pogoji za oddajo vlog Eko skladu. Ko bo razpis aktualen, vas bomo o tem obvestili. Uspešno in čim bolj množično koriščenje sredstev Eko sklada vam želimo!

# Letos spet Kunaverjev pohod

**Lani je pohod odpadel zaradi kadrovske okrnjenosti Turističnega društva (TD) Rakek, letos pa smo dosedanji člani sklenili, da je škoda opustiti tako prireditev, saj je postala železni del poletnega dogajanja na Rakovškem. Letošnji pohod bo že 1. junija, prvo junijsko soboto.**

Pohod bo spet speljan od železniške postaje na Rakeku, pod Delskim mostom na Stražnik, naprej do okrepčevalnice prijaznih članic Društva kmečkih žena Klasje, mimo Zelških jam, kjer se bo delila voda, nato po desni strani rečice Rak vse do Velikega naravnega mosta in po cesti do vmesnega cilja, ki bo tokrat pri Gozdarski koči (pri križišču za ČŠOD Rak). Tam bodo pohodniki dobili malico in se odpočili.

Sledi povratek na izhodišče: od Gozdarske kočice do Malega naravnega mostu po cesti, nato po trasi prihoda do okrepčevalnice, tam pa pot sledi stari trasi, torej po najkrajši poti – pod železnico in precej naravnost na Rakek, do izhodišča pri železniški postaji.



Člani TD Rakek vas vabimo, da pridete v soboto, 1. cvetnika, ob 9.00 pred železniško postajo. Do 9.15 se bo pobirala prijavnina, ki znaša osem evrov in vključuje pohodniško darilo, zavarovanje, vodenje po označeni poti, dve okrepčevalni točki in kupon za tople obroke na vmesnem cilju.

Ob 9.15 se bo pričel kratek kulturni program v izvedbi cerkniške godbe in rakovških pevcev, **Jurij Kunaver** pa bo predstavil knjigo *Sivi volk*, ki predstavlja njegovega očeta Pavla Kunaverja. Po koncu nagovora bodo pohodniki v več skupinah ali posamično ob 9.30 pod vodstvom štirih izkušenih vodnikov krenili na pot. Samostojni pohodniki pa si bodo, za lažjo orientacijo, lahko pomagali s priročnim prikazom trase pohoda.

## Ogled rudnika Sitarjevec in pohod na Tisje

☞ Štefka Šebalj Mikše

V marcu smo si cerkniški planinci, pred pohodom na Tisje, ogledali del opuščene rudnika Sitarjevec v Litiji. V rudniku je stalna temperatura 10 °C in relativna vlaga 100-odstotna. Prav zaradi vlage smo bili po enournem ogledu že dobro premraženi. V rudniku nastajajo limonitni kapniki, ki so edinstveni v Evropi. Ob zaključku so nam postregli s toplim čajem in šilcem žganja, da nas je malo pogrelo. Zadovoljni z ogledom smo se z avtobusom podali v bližnjo Zagorico in pričeli s pohodom na Tisje. Veter se je krepil, a pri nadaljevanju poti nas ni motil. Na Tisju smo postali pri spomeniku Francu Rozmanu Stanetu, pri bližnji domačiji smo poiskali žig poti. Na Javorskem Pilu nas je čakal avtobus, zato smo kar kmalu krenili spet na pot. Malo je bilo vzponov, pa malo spustov in prispeli smo do cilja. Posedli smo se v avtobus, si med potjo ogledali še Čatež in Zaplaz in se prijetno utrujeni vrnili domov.

Sončno vreme zadnje nedelje v marcu pa nam je omogočilo, v bližini Godoviča, še pohod po delu trase »Irdriške železnice«, zgrajene med prvo svetovno vojno. Najprej smo si ogledali 388 metrov dolg nedokončan predor, namenjen železniški povezavi od Logatca do Gorice. Od tu smo se podali še k Šebalskemu bajerju, ki je nastal zaradi umetne zajezitve potoka. Po »Napoleoniki« smo se odpeljali na izhodišče pohoda po »Irdriški železnici«. Prav zabavno je bilo hoditi po kamnitih nasipih, dokler nismo prišli do skalnih usekov, kjer so bile večinoma le ozke stezice, pod nami pa prepadno nad Zalo. Prečkali smo »Napoleoniko« in nadaljevali do tunela. Tu smo zaključili in se podali do Divjega jezera, kjer je bilo zelo malo vode. Spet smo bili pri »Napoleoniki«, le da smo se tokrat morali po njej vzpenjati do avtomobilov na izhodišču. Sonce je prijetno grelo in domov smo odšli zadovoljni, da smo spoznali še en del naše tehniške dediščine. ■





Stran ureja: **Notranjski regijski park (NRP)** Fotografije: **arhiv NRP**

## Izobražujemo za zeleno dejavnost

© Tomaž Jančar

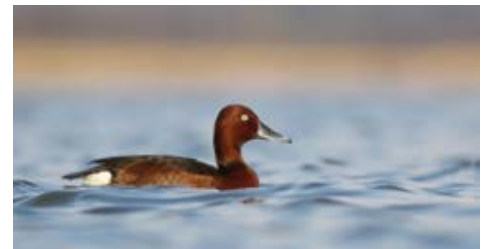
Eden od ciljev NRP je z roko v roki z domačini ohraniti naravo in izkoristiti njene potenciale. Park ne more opraviti dela lokalnih prebivalcev, ki se ukvarjajo s turizmom, jim pa skuša pomagati. Za domače turistične vodnike, ponudnike prenočišč in gostinskih storitev ter predstavnike turističnih agencij je NRP organiziral izobraževanje, ki ga je omogočil Interregov projekt Eco Karst. Predaval je **Bogdan Capuder**, znani vodja ene najuspešnejših naravi prijaznih turističnih zgodb – glampinga Garden Village na Bledu. Predavatelj je iz prve roke predstavil blejsko zgodbo in pokazal, da je tisto, kar se zdi domačinom nekaj vsakdanjega, dejansko največja priložnost za razvoj butičnega turizma na najvišji ravni. Ohranjena narava s cvetočimi travniki, čistim zrakom in vodo ali domača jajca in kavra iz zelenjave z domačega vrta so za turiste izjemno zanimivi. Predstavil je tudi osnovne korake za uspešen zagon in vodenje naravi prijazne turistične dejavnosti, kot so raziskava trga ter poslovni in marketinški načrt. Izdal je tudi skrivno sestavino, ki je Notranjecem ne manjka – iskren človeški stik. ■



## Izboljšali bomo življenjski prostor redke ptice kostanjevke

© Jure Novak

Na območju Beli breg na Cerkniskem jezeru bomo maja popisovali kostanjevke, ogroženo vrsto rase. Radi bi ugotovili, koliko jih je še. Popisi v preteklih letih so pokazali precej žalostno sliko – na našem presihajočem jezeru gnezdi le še deset parov teh rjavkastih rac, ki svoje gnezdo, narejeno iz trstičja, najraje skrivajo v gosto obrežno rastlinje tik ob vodi. Cerkniško jezero je s svojim bujnim obrežnim rastlinjem eno redkih območij na Slovenskem, kjer kostanjevka redno gnezdi, zaradi česar v Sloveniji velja za zelo ogroženo vrsto. Ptica je izjemno občutljiva na upadanje jezerske gladine. S ponovno vzpostavitvijo dvojnega okljuka vodotoka Stržen na Belem bregu in Ključih bomo skušali zagotoviti minimalni vodostaj v strugah tudi v poletnih mesecih. Več vode bo pomenilo več prostora za zatočišče in kraj prehranjevanja kostanjevk. Želimo si, da bi na našem jezeru gnezdilo čim več teh izjemno zanimivih ptic. Željo nam bo pomagal izpolniti projekt KRAS.RE.VITA. ■



## Okljuki Stržena se vračajo!

© Eva Kobe

Ekipa NRP, podkrepljena s strokovnjaki iz Zavoda za ribištvo, Zavoda za varstvo narave in Društva za opazovanje in preučevanje ptic (DOPPS), si je natančno ogledala lokacijo, kjer bodo ponovno zavijugali umetno izravnano strugo vodotoka Stržen. Na območju Ključev smo si ogledali, kako bodo speljani novi okljuki, določili območje, kjer bomo pustili, da zemlja ponovno poraste trstičje, ki ga bo zaradi posega treba odstraniti, in kjer bo imela ptica bobnarica svoje območje za nemoteno gnezdenje. Strugo Stržena bomo podaljšali za 1,5 km, v osrednjem delu leta se bo podaljšal tudi zadrževalni čas vode. DOPPS je po ogledu že začel pripravljati strokovna navodila parku, kako ustrezno vzdrževati območje, da bo kar se da prijazno bobnarici, pa tudi drugim, za jezero značilnim pticam. Nepredvidljivi značaj Cerkniskega jezera so v preteklosti skušali krotiti na različne načine. Želeli so ga ponovno izsušiti, potem so na njem celo načrtovali hidroelektrarno. Dejansko pa so ga najbolj prizadeli osuševalni posegi v zadnjih stoletjih, s katerimi so želeli jezerska tla oblikovati za poljedelstvo in živinorejo. Tako so zmanjšali čas, ko se v jezeru zadržuje voda, to pa je usodno vplivalo na življenjski prostor številnih rastlin in živali, ki so zato od tam izginile. Ogrozilo je tudi gnezdišča skrivnostne, redke ptice bobnarice, ki v Sloveniji živi le na Cerkniskem jezeru. Jezero želi park vrniti v prvotno stanje. S pomočjo evropskega projekta Life Stržen bo ponovno vzpostavil okljuke tam, kjer je bila struga izravnana. Z deli bo NRP začel avgusta, saj šele takrat s prekopavanjem ne bosta ogrožena drstenje rib in gnezdenje ptic. ■



Avtor križanke: **Vladimir Milovanović**, Najeto pero

## Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov [urednistvo@slivniskipogledi.si](mailto:urednistvo@slivniskipogledi.si); ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **20. maja**.















Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke **Notranjski študentski klub**.

- 1. nagrada:** majica Heksnfest, bidon, brisača;
- 2. nagrada:** majica Heksnfest, bidon;
- 3. nagrada:** majica Heksnfest.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku junija. Nagrajenci aprilske številke so:

- 1. nagrada:** tri pice – **Alenka Magister**, Ulica za mlinom 5, 1380 Cerknica;
- 2. nagrada:** ena pica – **Tone Škof**, Trg padlih borcev 2 a, 1381 Rakek;
- 3. nagrada:** ena pica – **Martin Rožanc**, Selšček 48 a, 1382 Begunje pri Cerknici.

Nagrajenci lahko nagrade prevzamejo po predhodnem dogovoru z **Gostilno Glaž'k**, Partizanska 17, Cerknica, telefonska številka 01 709 30 74.

|    |  |  |  |  | Glasiło<br>Občine<br>Cerknica     | SLOVENSKI<br>IGRALEČ<br>(MARKO) | SOGLASNIK,<br>USTNIČNIK       | GL. MESTO<br>PERAKA,<br>MALEZIJA | GLEĐANJE<br>SKRIVAJ | AKTINIJ               | GUG, ZIB                   | OSEBNI<br>ZAIMEK                  | LONČENA<br>ALILESENA<br>POSODA | NIZOZEM.<br>POMOR-<br>ŠČAK<br>(ABEL) |
|---|--|--|--|--|-----------------------------------|---------------------------------|-------------------------------|----------------------------------|---------------------|-----------------------|----------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------|
|  |  |  |  |  | LEPA VZ-<br>GOJENOST              |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  | MALA OPICA<br>IZ JUŽNE<br>AMERIKE |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  | ARKADA,<br>SVOD                   |                                 |                               |                                  |                     | NIZ SLIKAR<br>(FRANS) |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  | VELJAVA,<br>DIKA                  |                                 |                               |                                  |                     | ZVRST SOD.<br>GLASBE  |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       | ERNA<br>MUSER              |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            | FIN. ARHIT.<br>AALTO              |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   | LOJZE                           |                               |                                  |                     |                       |                            | KULTURNA<br>RASTLINA<br>ZA OBLEKE |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   | RAZNO-<br>LIKOST                |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   | INTELEKT                       |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 | VULKAN PRI<br>NEAPLJU         |                                  |                     |                       |                            |                                   | RAZPO-<br>ČENJE                | NORDIJSKI<br>IZRAZZA<br>SMUČI        |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 | LANTAN                        |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     | MONGOLSKI<br>VLADAR   | RIMSKI BOG<br>VOJNE        |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       | NEM. SKLAD-<br>DAT. (CARL) |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   | ZGODOVIN.<br>BRATOŽ             |                               |                                  |                     |                       |                            | VODNI ČLE-<br>NONOŽEC             |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   | NINA<br>HAGEN                   |                               |                                  |                     |                       |                            | KANADSKA<br>PEVKA DION            |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 | ENOJAM-<br>BORNA<br>JADRNICIA |                                  |                     |                       |                            |                                   | ZDENKO<br>ISKRA                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 | REKA V JV.<br>FRANCIJI        |                                  |                     |                       |                            |                                   | SIVOLASEC                      |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |
|  |  |  |  |  |                                   |                                 |                               |                                  |                     |                       |                            |                                   |                                |                                      |

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): AMORALNEŽ, KAVARNICA, SKICA, HOD, GOSTILNA, ALI EN, AJAS, OBUVALO, KEIR, DI, BRAD PITT, MAJOR, AI, AN, LOPAR, ERO, LADJAR, DILETANT, ANIKAPAN, CI, ANOA, CATERING, GORAN, AJA, AMIN, OBAN, NAJEMNICA, OŽARJENKA. Težje besede: ANTONOV, HALS, LABIAL, ORFE.



# Dnevi Notranjskega parka na Cerkniškem jezeru



22.-25. maj

**KINO** na prostem  
Lokalna **KULINARIKA**  
Vožnja z **LOJTRNIKI**  
**DOŽIVETJA** v naravi

[www.notranjski-park.si](http://www.notranjski-park.si)

## KINO NA PROSTEM:

**Sreda, 22. 5. 2019, Galerija Krpan:**

**20:30** film Bojevnica, Islandija, 2018  
prigrizek društva Etno-eko

**Četrtek, 23. 5. 2019, Galerija Krpan:**

**19:00** film Ptice jezer, Slovenija, 2018  
Sladke dobrote Rudolfova malca

**21:00** film Starodavni gozdovi, Litva, 2017

**Petek, 24. 5. 2019, Galerija Krpan:**

**19:00** film Zemlja, nepozaben dan,  
VB, Kitajska, 2018

**21:00** film Nepoškodovane

**22:30** degustacija domačega gina (lokalna  
distilerija Chicken Valley Distillery)

## DAN NOTRANJSKEGA PARKA:

**Sobota, 25. 5. 2019, Dolenje jezero:**

**8:00** - Pohod k podzemlju Velike Karlovice, kraju  
nesrečne ljubezni (PD Cerknica, Štefka Šebalj)

**8:00, 9:00 in 10:00** - Opazovanje in obročkanje  
ptic (DOPPS)

**10:00** - Voden kolesarski izlet do Rakovega  
Škocjana (TD Rakek, Mitja Fajdiga)

**10:00** - Delavnica za otroke - Barvanje z  
naravnimi barvili na bombažne vrečke (Smetumet)

**11:00** - Sprehod po čebelarški učni poti z  
degustacijo izdelkov iz medu (Janez Dragolič)

**od 13:00 do 16:00** - Kulturni program in podelitev  
nagrad natečajev

**15:00** - Kako je nastalo Cerkniško jezero, izlet s  
kanujem (Miha Razdrih, Tur servis)

**od 14:00 do 16:00** - Panoramska vožnja  
z lojtrnikom (na pol ure, zadnja ob 16:00,  
Kontrabantar)

**ZVEČER: ploščad pred Kulturnim domom:**

**19:00** Voice UP!

**19:45** koncert notranjske country skupine ŠLAJN

**20:30** koncert raparja SMAAL TOKK